

SPREJETA BESEDILA

P9_TA(2021)0277

Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2021 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja (2020/2273(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja (COM(2020)0380),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru (COM(2019)0640) in svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 na isto temo¹,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 o strategiji „od vil do vilic“ – za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem (COM(2020)0381),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. februarja 2016 o akcijskem načrtu EU za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami (COM(2016)0087),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 2. oktobra 2015 o vmesnem pregledu strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020 (COM(2015)0478),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. julija 2019 o okrepitvi ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov (COM(2019)0352) in svoje resolucije z dne 16. septembra 2020 o vlogi EU pri varstvu in obnovi svetovnih gozdov²,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1386/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 „Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“³ in predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. oktobra 2020 o novem splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030 (COM(2020)0652),
- ob upoštevanju Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja

¹ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0005.

² Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0212.

³ UL L 354, 28.12.2013, str. 171.

(Okvirna direktiva o morski strategiji)¹,

- ob upoštevanju globalnega poročila o oceni biološke raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah, ki ga je 31. maja 2019 pripravila Medvladna platforma o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES),
- ob upoštevanju Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti in prihodnjega 15. zasedanja Konference pogodbenic te konvencije (COP15),
- ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 in ciljev trajnostnega razvoja,
- ob upoštevanju pete napovedi o svetovni biotski raznovrstnosti z dne 15. septembra 2020, ki jo je pripravil sekretariat Konvencije o biološki raznovrstnosti,
- ob upoštevanju poročil Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC), zlasti posebnega poročila z dne 24. septembra 2019 o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebnju, posebnega poročila z dne 8. avgusta 2019 o podnebnih spremembah in zemljiščih ter posebnega poročila z dne 8. oktobra 2018 o globalnem segrevanju za 1,5 °C,
- ob upoštevanju Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES),
- ob upoštevanju Konvencije o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali,
- ob upoštevanju Konvencije Organizacije združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu,
- ob upoštevanju Konvencije za varstvo morskega okolja in obalnega območja Sredozemlja, Konvencije o varstvu Črnega morja pred onesnaženjem, Helsinške konvencije o varstvu morskega okolja območja Baltiškega morja in Konvencije o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika,
- ob upoštevanju poročil posebnega poročevalca OZN z dne 24. januarja 2018 in z dne 15. julija 2020 o obveznostih glede človekovih pravic v zvezi z uživanjem varnega, čistega, zdravega in trajnostnega okolja,
- ob upoštevanju zaveze voditeljev OZN za naravo z dne 28. septembra 2020 z naslovom *United to Reverse Biodiversity Loss by 2030 for Sustainable Development* (Skupaj za obrnitev trenda izgubljanja biotske raznovrstnosti do leta 2030 za trajnostni razvoj),
- ob upoštevanju poročila Evropske agencije za okolje z dne 4. decembra 2019 o evropskem okolju – stanje in napovedi za leto 2020 – znanje za prehod na trajnostno Evropo,
- ob upoštevanju poročila Evropske agencije za okolje z dne 19. oktobra 2020 z naslovom *State of Nature in the EU - Results from reporting under the nature directives 2013-2018* (Stanje narave v EU – rezultati poročanja na podlagi direktiv o naravi za obdobje 2013–2018),

¹ UL L 164, 25.6.2008, str. 19.

- ob upoštevanju poročila o napovedih za leto 2019 na področju svetovnih virov, ki ga je pripravil Mednarodni forum za vire programa OZN za okolje,
- ob upoštevanju poročila z delavnice IPBES z dne 29. oktobra 2020 o biotski raznovrstnosti in pandemijah,
- ob upoštevanju poročila Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) iz leta 2020 o stanju svetovnega ribištva in akvakulture,
- ob upoštevanju poročila Skupnega raziskovalnega središča za znanstveno podporo politiki z dne 13. oktobra 2020 z naslovom *Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services: An EU ecosystem assessment* (Kartiranje in ocenjevanje ekosistemov in njihovih storitev – ocena ekosistemov EU),
- ob upoštevanju posebnih poročil Evropskega računskega sodišča z dne 5. februarja 2020 o trajnostni rabi fitofarmaceutskih sredstev – omejen napredek pri merjenju in zmanjševanju tveganj, z dne 5. junija 2020 o biotski raznovrstnosti na kmetijskih zemljiščih – s prispevkom SKP se upad ni ustavil, z dne 9. julija 2020 o zaščiti divjih oprasovalcev v EU – pobude Komisije niso bile uspešne in z dne 26. novembra 2020 o morskem okolju – zaščita EU je obsežna, vendar ni poglobljena,
- ob upoštevanju predstavitve Evropske agencije za okolje z dne 6. oktobra 2020 o učinkovitosti upravljanja omrežja zavarovanih območij EU Natura 2000,
- ob upoštevanju predstavitve Evropske agencije za okolje z dne 11. januarja 2021 z naslovom *Growth without economic growth* (Rast brez gospodarske rasti),
- ob upoštevanju rezultatov ad hoc tehnične strokovne skupine Konvencije o biološki raznovrstnosti z dne 15. aprila 2020 o oceni tveganja,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2020 o 15. zasedanju Konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti (COP15)¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o izrednih podnebnih in okoljskih razmerah²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2019 o Letnem strateškem poročilu o izvajanju in uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. oktobra 2020 s priporočili Komisiji o pravnem okviru EU za zaustavitev in obrnitev trenda krčenja gozdov po svetu, ki ga povzroča EU⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2017 o akcijskem načrtu EU za naravo, ljudi in gospodarstvo⁵,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 6. julija 2016 o odločitvi Japonske o obnovi

¹ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0015.

² Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0078.

³ UL C 23, 21.1.2021, str. 130.

⁴ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0285.

⁵ UL C 356, 4.10.2018, str. 38.

- kitolova v sezoni 2015–2016¹ in z dne 12. septembra 2017 o kitolovu na Norveškem²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. julija 2020 o trajnostni strategiji za kemikalije³,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. septembra 2020 o evropskem letu bolj zelenih mest 2022⁴,
 - ob upoštevanju člena 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
 - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina),
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenj Odbora za mednarodno trgovino, Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja, Odbora za zunanje zadeve in Odbora za ribištvo,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A9-0179/2021),
- A. ker je Evropski parlament razglasil izredne podnebne in okoljske razmere ter se zavezal cilju nujnega sprejetja konkretnih ukrepov, potrebnih za boj proti tej grožnji in njeno zajezitev, preden bo prepozno⁵; ker so izguba biotske raznovrstnosti in podnebne spremembe prepletene in se stopnjujejo⁶, pri čemer pomenita enako veliki grožnji za življenje na našem planetu, zato bi ju bilo treba nujno obravnavati skupaj;
- B. ker narava propada s hitrostjo in v obsegu, ki sta brez primere v človeški zgodovini; ker se ocenjuje, da na svetovni ravni grozi izumrtje milijonu vrst⁷; ker je samo 23 % vrst in 16 % habitatov iz direktiv EU o naravi v ugodnem stanju⁸;
- C. ker je namen strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in prihodnjega mednarodnega sporazuma v okviru Konvencije o biološki raznovrstnosti vzpostaviti okvir EU in svetovni okvir za biotsko raznovrstnost do leta 2030;
- D. ker bo leto 2021 odločilno za biotsko raznovrstnost in ker bi 15. zasedanje Konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti (COP15) moralo biti za biotsko raznovrstnost takšen mejnik, kot je bil Pariški sporazum; ker sta COP15 in COP26

¹ UL C 101, 16.3.2018, str. 123.

² UL C 337, 20.9.2018, str. 30.

³ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0201.

⁴ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0241.

⁵ Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0078.

⁶ „Climate change exacerbates biodiversity loss: Post-2020 biodiversity targets will have to consider global warming“, Karlsruher Institut für Technologie, *ScienceDaily*, Rockville, 2020.

⁷ *Summary for policymakers of the IPBES Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services* (Povzetek za oblikovalce politik o globalnem poročilu IPBES o oceni biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev).

⁸ *State of Nature in the EU - Results from reporting under the nature directives 2013-2018* (Stanje narave v EU – rezultati poročanja na podlagi direktiv o naravi za obdobje 2013–2018).

Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja edinstveni priložnosti za prehod z reaktivnega na proaktivni in previdnosti model, in bosta pripeljali do potrebnih preobrazb;

- E. ker je strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 ena ključnih pobud evropskega zelenega dogovora; ker bosta strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in strategija „od vil do vilic“ skupaj z drugimi politikami oblikovali spremembe za zaščito narave in ohranitev habitatov in vrst;
- F. ker razpoložljivi dokazi kažejo, da še ni prepozno za ustavitev in obrnitev sedanjega trenda upadanja biotske raznovrstnosti¹; ker bodo za to potrebne bistvene spremembe;
- G. ker so ljudje del narave in ker je narava sama po sebi dragocena; ker je biotska raznovrstnost sestavni del svetovne dediščine;
- H. ker je izumrtje vrst dokončno, kar ogroža obstoj ekosistemov in ekosistemskih storitev ter pomeni grožnjo za blaginjo in preživetje človeštva; ker je Svetovna zveza za varstvo narave (IUCN) samo v zadnjem desetletju za izumrle razglasila 160 vrst;
- I. ker naj bi se glede na Medvladno platformo o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah do leta 2050 bistveno spremenilo 90 % zemljišč in ker se jih je 75 % že spremenilo; ker je 85 % mokrišč že izginilo;
- J. ker je biotska raznovrstnost ključnega pomena za prehransko varnost, blaginjo ljudi in razvoj po vsem svetu;
- K. ker mora EU izkoristiti te priložnosti za vključitev spoznanj, pridobljenih med pandemijo covid-19, v svoje politike in cilje;
- L. ker je 70 % porajajočih se boleznih in pandemij živalskega izvora²; ker je pandemija covid-19 pokazala, da prakse, ki povzročajo pritisk na biotsko raznovrstnost, lahko vodijo do povečanega tveganja za zdravje ljudi in živali;
- M. ker se zaradi uničevanja naravnih habitatov in trgovine s prostoživečimi vrstami povečuje stik med ljudmi ter prostoživečimi vrstami, kar bo močno prispevalo k pojavu in širjenju virusnih boleznih v prihodnosti³;
- N. ker biotska raznovrstnost pozitivno prispeva k zdravju ljudi; ker je do 80 % zdravil, ki jih ljudje uporabljajo, naravnega izvora⁴;
- O. ker je v Evropi več zavarovanih območij kot v kateri koli drugi regiji na svetu⁵; ker sedanje omrežje pravno zavarovanih območij, tudi tistih pod strogim varstvom, ni

¹ Napoved o svetovni biotski raznovrstnosti 5.

² Daszak, P. idr., *Workshop Report on Biodiversity and Pandemics* (Poročilo z delavnice o biotski raznovrstnosti in pandemijah), Medvladna platforma o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah, Bonn, 2020.

³ Prav tam.

⁴ Durant, O., *Natural Medicine: Past to Present*, University College of London, London, 2018.

⁵ Poročilo Evropske agencije za okolje z dne 23. novembra 2020 z naslovom *An introduction to Europe's Protected Areas* (Uvod v zaščitena evropska območja).

- dovolj za varstvo biotske raznovrstnosti¹;
- P. ker se EU pri učinkovitem upravljanju omrežja Natura 2000 še vedno spoprijema z velikimi vrzelmi pri izvajanju;
 - Q. ker Natura 2000 prispeva k ohranjanju vrst, veliko ogroženih vrst pa ni zaščiteneh v okviru omrežja²;
 - R. ker Natura 2000 po ocenah podpira 52.000 neposrednih in posrednih delovnih mest na področju upravljanja ohranjanja ter ker je 3,1 milijona (četrtnina) delovnih mest v turizmu povezanih z zavarovanimi območji³; ker je namen širitve zavarovanih območij zaščita biotske raznovrstnosti, pa tudi prispevanje k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter ustvarjanje znatnih donosov prek naložb in delovnih mest;
 - S. ker je Evropsko računsko sodišče izpostavilo resne pomanjkljivosti politik EU o varstvu ali obnovi biotske raznovrstnosti, med drugim neustrezne ukrepe za zaščito ali obnovo biotske raznovrstnosti, nezadostno izvajanje in financiranje ter neustrezne kazalnike za merjenje napredka⁴; ker bi morale prihodnje politike EU te pomanjkljivosti odpraviti in obravnavati;
 - T. ker je približno 75 % svetovnih prehrabnih kmetijskih rastlin odvisnih od žuželk opravevalk⁵, katerih število se je v zadnjih desetletjih močno zmanjšalo; ker sta ohranjanje biotske raznovrstnosti in ohranjanje žuželk neločljivo povezana;
 - U. ker smernice Evropske agencije za varnost hrane o čebelah niso bile uradno sprejete, njihov pregled pa še ni bil uspešno zaključen;
 - V. ker je Evropski parlament 18. decembra 2019⁶ sprejel resolucijo o pobudi EU za opravevalce, v kateri je potrdil trdno stališče glede pomena zaščite opravevalcev;
 - W. ker okvir in ukrepi sedanje pobude EU za opravevalce zahtevajo okrepitev in vključevanje v sektorske politike EU;
 - X. ker so spremljanje, raziskave in druge dejavnosti, povezane z varstvom žuželk, razdrobljene, pogosto neustrezne in nezadostno financirane, ali pa jih na nacionalni ravni sploh ni;
 - Y. ker je izguba biotske raznovrstnosti povezana z gospodarskimi dejavnostmi; ker bi te morale spoštovati omejene zmogljivosti planeta;
 - Z. ker ima ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov neposredne in posredne gospodarske koristi za večino sektorjev gospodarstva in podpira delovanje naših

¹ Učinkovitost upravljanja omrežja zavarovanih območij EU Natura 2000.

² ten Brink, P. idr., *Natura 2000 – Jobs Scoping Study (Executive summary)* (Natura 2000 – Študija o določanju obsega delovnih mest (povzetek)), Inštitut za evropsko okoljsko politiko, Bruselj, 2017.

³ Prav tam.

⁴ Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča z dne 21. februarja 2017 z naslovom *Za izkoriščanje celotnega potenciala omrežja Natura 2000 je potrebnih več prizadevanj.*

⁵ Poročilo Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo z dne 20. maja 2018 z naslovom *Zakaj so čebele pomembne.*

⁶ Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0104.

gospodarstev in družb; ker so vsa podjetja neposredno ali posredno odvisna od ekosistemskih storitev; ker lahko izboljšana politika za biotsko raznovrstnost z učinkovitimi ukrepi poveča gospodarstvo in zagotovi zaposlitvene možnosti;

- AA. ker so glavni neposredni vzroki za izgubo biotske raznovrstnosti spremembe rabe zemljišč in morja, izkoriščanje naravnih virov, podnebne spremembe, onesnaževanje in vdor tujih vrst¹; ker so za učinkovito strategijo za biotsko raznovrstnost po letu 2020 poleg ohranjanja in obnove narave ključnega pomeni ukrepi v zvezi z dejavniki, ki so vzrok za izgubo biotske raznovrstnosti, zlasti v sektorjih rabe tal ter peska in pri preoblikovanju prehranskega sistema²;
- AB. ker so tla skupni vir³, njihova biotska raznovrstnost pa je pod vse večjim pritiskom; ker bi bilo treba redno statistično raziskovanje rabe in pokrovnosti tal o fizikalno-kemijskih parametrih dolgoročno dopolniti s spremljanjem biotske raznovrstnosti tal ter trendov v njenem razponu in obsegu po vsej EU;
- AC. ker biotska raznovrstnost v kmetijstvu zajema vse elemente biotske raznovrstnosti, ki so pomembni za prehrano in kmetijstvo, ter vse elemente biotske raznovrstnosti, ki sestavljajo kmetijske ekosisteme, tudi z raznovrstnostjo in spremenljivostjo živali, rastlin in mikroorganizmov na genetski ravni, ravni vrst in ekosistema, ki sta potrebni za ohranjanje ključnih funkcij kmetijskega ekosistema, njegove strukture in procesov;
- AD. ker dolgoročni trendi v populaciji ptic kmetijske krajine, gozdnih ptic in razširjenih vrst ptic ter v populaciji travniških metuljev kažejo, da se je biotska raznovrstnost kmetijskih zemljišč v EU močno zmanjšala⁴; ker je to predvsem posledica izgube, razdrobljenosti in degradacije naravnih ekosistemov, zlasti zaradi intenzifikacije kmetijstva, intenzivnega gospodarjenja z gozdovi, opuščanja zemljišč in širjenja mestnih območij⁵;
- AE. ker lahko trajnostno gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči prispeva k širšim ekosistemskim funkcijam, kot so zaščita biotske raznovrstnosti, sekvestracija ogljika, ohranjanje kakovosti vode in zraka, zadrževanje vlage v tleh z zmanjšanjem odtekanja, pronicanje vode in obvladovanje erozije;
- AF. ker se glede na vse sesalce na zemlji na podlagi biomase ocenjuje, da je večina živine, majhen odstotek pa je prostoživečih živali; ker obstaja zaskrbljujoče nizka stopnja genske raznovrstnosti ptic⁶;
- AG. ker lahko ribiški, akvakulturni in predelovalni sektor prispevajo k ciljem trajnostnega

¹ Globalno poročilo IPBES o oceni z dne 31. maja 2019 biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah.

² Leclère, D. idr., „Bending the curve of terrestrial biodiversity needs an integrated strategy“, *Nature*, letnik 585, Nature Research, London, 2020, str. 551–556.

³ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 28. aprila 2021 o varstvu tal (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0143).

⁴ Poročilo Evropskega računskega sodišča z naslovom Biotska raznovrstnost na kmetijskih zemljiščih: s prispevkom SKP se upad ni ustavil.

⁵ Poročilo Evropske agencije za okolje z naslovom *The European environment – state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe* (Evropsko okolje – stanje in napovedi za leto 2020: znanje za prehod na trajnostno Evropo).

⁶ Bar-On, Y.M., Phillips, R. in Milo, R., ‘The biomass distribution on Earth’, *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, letnik. 115, št. 25, National Academy of Sciences, Washington, D.C., 2018.

razvoja OZN;

- AH. ker je zaradi izsledkov znanstvenih študij zavlada zaskrbljenost zaradi znatnih dolgoročnih škodljivih vplivov nekaterih ribolovnih tehnik na biotsko raznovrstnost oceanov in morsko okolje;
- AI. ker lahko ribiči s trajnostnimi metodami in tehnikami prispevajo k preprečevanju poslabšanja okolja in ohranjanju morskega okolja;
- AJ. ker so degradacija habitatov, motnje v migracijskih koridorjih in čezmerno izkoriščanje, ki je posledica ribolova, med drugim povzročili, da so nekatere vrste rib, kot je jeseter, potisnjene na rob izumrtja;
- AK. ker v nekaterih morskih bazenih kljub nekaterim preverjenim izboljšavam trajnosti pri izkoriščanju morskih virov, še vedno obstajajo področja, na katerih so razmere zaskrbljujoče, zlasti v Sredozemskem morju;
- AL. ker je EU v okvirni direktivi o morskem strategiji zastavila cilje; ker so še vedno potrebni ukrepi za doseganje cilja za dobro okoljsko vodnih teles;
- AM. ker je Evropsko računsko sodišče zatrdilo¹, da ukrepi EU kljub okviru za varstvo morskega okolja niso prinesli zadostne zaščite ekosistemov in habitatov ter da sedanja morska zavarovana območja zagotavljajo le omejeno varstvo;
- AN. ker so gozdovi in celotna vrednostna veriga gozdov bistvenega pomena za nadaljnji razvoj krožnega biogospodarstva, saj zagotavljajo delovna mesta, gospodarsko blaginjo na podeželskih in mestnih območjih, storitve za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje in zdravstvene koristi, ščitijo biotsko raznovrstnost in priložnosti za gorske, otoške in podeželske regije ter pomagajo v boju proti dezertifikaciji;
- AO. ker gozdovi predstavljajo 43 % kopenske površine EU, zajemajo pa 80 % njene kopenske biotske raznovrstnosti²; ker so gozdarske dejavnosti po poročilih druga največja kategorija pritiska na vrste³, ki prizadenejo zlasti členonožce, sesalce in rastline razen cevnice; ker odstranjevanje odmrlih, odmirajočih in starih dreves⁴, zmanjševanje staroraslih gozdov ter nekatere metode gospodarjenja z gozdom, kot je posek na golo, negativno vplivajo na veliko vrst, odvisnih od gozda;
- AP. ker gozdovi predstavljajo več kot 75 % svetovne kopenske biotske raznovrstnosti⁵; ker je Parlament Komisiji dal priporočila o pravnem okviru EU za zaustavitev in obrnitev trenda krčenja gozdov ter degradacije gozdov in ekosistemov po svetu, ki ga povzroča

¹ Poročilo Evropskega računskega sodišča z naslovom Morsko okolje: zaščita EU je obsežna, vendar ni poglobljena.

² Članek Evropskega parlamenta z dne 9. decembra 2020 z naslovom Trajnostno gospodarjenje: Evropski poslanci proti krčenju gozdov.

³ Poročilo Komisije z dne 15. oktobra 2020 z naslovom Stanje narave v Evropski uniji – Poročilo o stanju in trendih vrst in habitatnih tipov, zavarovanih z direktivo o pticah in direktivo habitatih, v obdobju 2013–2018 (COM(2020)0635).

⁴ Prav tam.

⁵ Poročilo programa za okolje Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo in Združenih narodov z dne 22. maja 2020 z naslovom *The State of the World's Forests – Forests, biodiversity and people* (Stanje svetovnih gozdov – gozdovi, biotska raznovrstnost in ljudje).

EU¹;

- AQ. ker so dobro stanje okolja in zdravi ekosistemi ključnega pomena v boju proti podnebnim spremembam, pri čemer imajo glavno vlogo pri blaženju podnebnih sprememb in prilagajanju nanje; ker podnebne spremembe vplivajo na biotsko raznovrstnost, saj podnebne spremenljivke v veliki meri določajo zemljepisno porazdelitev vrst; ker na območjih, kjer podnebje ni več primerno, nekatere vrste spreminjajo svoje zemljepisno razširjenost, druge pa lokalno izumirajo;
- AR. ker lahko na naravi temelječe rešitve in na ekosistemu temelječi pristopi zagotovijo močno povezanost politik med tremi konvencijami iz Ria, ki na celovit način obravnavajo podnebne spremembe in izgubo biotske raznovrstnosti;
- AS. ker je po podatkih IPBES onesnaževanje eden od petih vzrokov za izgubo biotske raznovrstnosti; ker se ocenjuje, da obstajajo zanesljive informacije o približno 500 kemikalijah, do aprila 2019 pa je Evropska agencija za kemikalije ocenila, da je 450 snovi zadovoljivo reguliranih; ker se šteje, da so precej dobro opredeljena tveganja za dodatnih 10 000 snovi, za približno 20 000 snovi pa so na voljo omejene informacije o tveganju; ker je za večino, tj. za okoli 70 000 snovi, na voljo zelo malo informacij o njihovi nevarnosti ali izpostavljenosti; ker je treba nemudoma odpraviti precejšnje vrzeli v znanju glede vseh vplivov kemikalij na biotsko raznovrstnost in okolje;
- AT. ker svetlobno onesnaževanje spreminja raven naravne nočne svetlobe za ljudi, živali in rastline, kar negativno vpliva na biotsko raznovrstnost, na primer s porušenjem ravnovesja selitvenih, nočnih in reproduktivnih dejavnosti živali, kar vodi tudi do izgube žuželk in opraševalcev, ki zaradi privlačnosti umetne svetlobe na koncu poginejo;
- AU. ker so glede na izsledke iz poročila² Skupnega raziskovalnega središča za leto 2020 invazivne tuje vrste zdaj prisotne v vseh ekosistemih in ogrožajo zlasti mestne ekosisteme in travinje;
- AV. ker bodo sedanji negativni trendi biotske raznovrstnosti in ekosistemov ogrozili napredovanje k ciljem trajnostnega razvoja, kot tudi k ciljem v zvezi z revščino, lakoto, zdravjem, vodo, mesti in podnebjem; ker je treba zato izgubo in degradacijo biotske raznovrstnosti obravnavati ne le kot okoljsko, temveč tudi kot razvojno, gospodarsko, socialno in moralno vprašanje;
- AW. ker je zdaj skoraj 80 % biotske raznovrstnosti EU v najbolj oddaljenih regijah ter čezmorskih državah in ozemljih³;

¹ Resolucija s priporočili Komisiji o pravnem okviru EU za zaustavitev in obrnitev trenda krčenja gozdov po svetu, ki ga povzroča EU.

² Poročilo Skupnega raziskovalnega središča za znanstveno podporo politiki z dne 13. oktobra 2020 z naslovom *Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services: An EU ecosystem assessment' (supplement) and Commission Directorate-General for Environment BEST initiative (voluntary scheme for Biodiversity and Ecosystem Services in EU Outermost Regions and Overseas Countries and Territories)* (Ocena ekosistemov EU (dodatek) in pobuda BEST Generalnega direktorata Komisije za okolje (prostovoljna shema za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve v najbolj oddaljenih regijah EU ter čezmorskih državah in ozemljih).

³ Pobuda BEST.

- AX. ker morajo EU in njene države članice poleg obveznosti, da so njihove politike za zunanje delovanje skladne, spoštovati mednarodne obveznosti na področju biotske raznovrstnosti in človekovih pravic, kar je v skladu z obveznostjo iz listine, da v politike Unije vključijo visoko raven varstva okolja in izboljšanje njegove kakovosti, in z načelom trajnostnega razvoja;
- AY. ker delo posebnega poročevalca OZN za človekove pravice in okolje lahko utre pot nastanku pravnega okvira za obveznosti na področju človekovih pravic v zvezi z ohranjanjem in trajnostno rabo biotske raznovrstnosti; ker se je število okoljevarstvenikov in zagovornikov zemljiških človekovih pravic, ki so bili napadeni, v zadnjih letih po vsem svetu močno povečalo;
- AZ. ker se ocenjuje, da imajo domorodna ljudstva in lokalne skupnosti v lasti oziroma upravljajo, uporabljajo ali poseljujejo vsaj četrtno svetovnih zemljišč; ker deklaracija OZN o pravicah domorodnih ljudstev priznava kolektivne in individualne pravice domorodnih ljudstev; ker imajo domorodna ljudstva in lokalne skupnosti ključno vlogo pri ohranjanju svetovne biotske raznovrstnosti, globalnih ciljev glede biotske raznovrstnosti pa ni mogoče uresničiti brez priznanja njihovih pravic;
- BA. ker nezakonita in zakonita trgovina s prostoživečimi vrstami in njihovo izkoriščanje znatno prispevata k upadanju biotske raznovrstnosti, uničevanje naravnih habitatov in izkoriščanje prostoživečih vrst pa prispevata k pojavom in širjenju nalezljivih bolezní;
- BB. ker je po Medvladni platformi o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah in Medvladnem panelu za podnebne spremembe morska biotska raznovrstnost resno ogrožena²; ker Evropska agencija za okolje opozarja na slabšanje evropskega morskega okolja in potrebo po hitri obnovi naših morskih ekosistemov z obravnavo vplivov človekovih dejavnosti na morsko okolje³; ker so morske žariščne točke, kot so koralni grebeni, mangrove in z morsko travo poraslo dno, močno degradirane, ogrožajo jih podnebne spremembe in onesnaževanje;
- BC. ker imamo samo en ocean, njegovo dobro okoljsko stanje pa je ključno za njegovo odpornost in ohranjanje ekosistemskih storitev, kot sta absorpcija CO₂ in proizvodnja kisika; ker so podnebni mehanizmi odvisni od zdravja oceanov in morskih ekosistemov, ki so zdaj izpostavljeni globalnemu segrevanju, onesnaževanju, prekomernemu izkoriščanju morske biotske raznovrstnosti, zakisljevanju, zmanjševanju količine kisika in obalni eroziji; ker Medvladni panel za podnebne spremembe (IPCC) opozarja, da oceani lahko prispevajo k blaženju posledic podnebnih sprememb in prilagajanju nanje⁴;

¹ *Summary for policymakers of the IPBES Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services* (Povzetek za oblikovalce politik o globalnem poročilu IPBES o oceni biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev).

² Globalno poročilo IPBES o oceni biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah in napoved o svetovni biotski raznovrstnosti 5.

³ Poročilo Evropske agencije za okolje z dne 25. junija 2020 z naslovom *Marine messages II: Navigating the course towards clean, healthy and productive seas through implementation of an ecosystem-based approach* (Sporočila o morju II – Usmerjanje poti k čistemu, zdravemu in produktivnemu morju z izvajanjem ekosistemskega pristopa).

⁴ Posebno poročilo IPCC z dne 24. septembra 2019 o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebnju.

- BD. ker 80 % morskih odpadkov izvira s kopnega, v naših oceanih pa se je nakopičilo 150 milijonov ton plastike¹; ker je 80 % komunalnih odpadkov izpuščenih v morje; ker na površini skupna masa plavajočih odpadkov predstavlja le 1 % plastike, odvržene v ocean²;
- BE. ker modro gospodarstvo predstavlja priložnost za trajnostni razvoj pomorskih in obalnih dejavnosti;
- BF. ker bi bilo treba spodbujati skupne pobude ljudi, občin, združenj, podjetij, izobraževalnih ustanov in vseh drugih družbenih deležnikov o zaščiti in obnovi biotske raznovrstnosti;
- BG. ker je za uspešno izvajanje strategije potrebno učinkovito sodelovanje na ravni EU in držav članic, tudi vseh deležnikov;

Trenutno stanje biotske raznovrstnosti

1. pozdravlja novo strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in njeno stopnjo ambicioznosti;
2. pozdravlja tudi poglobljeno ambicijo, da se do leta 2050 zagotovi, da bodo vsi svetovni ekosistemi obnovljeni, odporni in ustrezno zaščiteni; poudarja, da si je treba na vse načine prizadevati, da bi ta cilj dosegli čim prej;
3. meni, da bi bilo treba pri izvajanju strategije zagotoviti skladnost z drugimi strategijami evropskega zelenega dogovora, kot je strategija „od vil do vilic“; priznava pomen treh razsežnosti trajnostnega razvoja: okoljske, gospodarske in družbene; opozarja, da okoljska razsežnost, biotska raznovrstnost in ohranjanje ekosistemov podpirajo drugi razsežnosti in so temeljna podlaga za trajnostni razvoj in doseganje njegovih ciljev;
4. opozarja, da je treba v novih strategijah Evropske unije nujno okrepiti pomorsko vizijo, zlasti pri nadaljnjih ukrepih evropskega zelenega dogovora, strategije za biotsko raznovrstnost in strategije „od vil do vilic“;
5. poziva Komisijo, naj vsak zakonodajni predlog utemelji na celoviti oceni učinka, ki upošteva ločene in kumulativne učinke, vpliv na socialno in gospodarsko trajnost ustreznih sektorjev, prehransko varnost in cene hrane ter morebitno tveganje premestitve izgube biotske raznovrstnosti v države, ki niso članice EU, z nadomestitvijo lokalne proizvodnje z uvozom, ter ceno ukrepanja in neukrepanja v smislu takojšnjih in dolgoročnih učinkov;
6. poziva Komisijo, naj za namene izvajanja ocen učinka dopolni edino orodje, ki se trenutno uporablja za ocenjevanje okoljskih vidikov in z orodji za preučevanje učinkov, povezanih z biotsko raznovrstnostjo, rabo virov in onesnaževanjem;
7. v zvezi s tem ugotavlja, da lahko hkratno osredotočanje na družbene, okoljske in ekonomske koristi gozdov prispeva k odpornosti in prilagoditveni sposobnosti, pa tudi k prehodu na krožno biogospodarstvo in boljšemu varstvu biotske raznovrstnosti; meni, da je treba pri ciljih in izvajanju upoštevati razmere in možnosti posamezne države in da

¹ Generalni direktorat Komisije za okolje, *Descriptor 10: Marine Litter* (Deskriptor 10 – morski odpadki).

² Prav tam.

morajo ti pozitivno vplivati na gozdove in gozdarske razmere, možnosti preživljanja na podeželju in biotsko raznovrstnost gozdov v EU;

8. opozarja na sklepe poročila IPBES iz leta 2019, v skladu s katerimi narava po svetu propada hitreje kot kdaj koli v zgodovini človeštva in približno milijonu vrst grozi izumrtje od skupaj več kot osmih milijonov;
9. opozarja, da je to tretja strategija za biotsko raznovrstnost, ki si prizadeva zaustaviti njeno izgubo v EU; obžaluje pa, da biotska raznovrstnost v EU še vedno upada; globoko obžaluje, da EU ni izpolnila niti ciljev strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2020 niti globalnih ciljev glede biotske raznovrstnosti iz Aičija;
10. poudarja, da mora strategija za biotsko raznovrstnost do leta 2030 v celoti uresničiti svoje cilje; poziva Komisijo in države članice, naj se zavežejo pomembnim in dodatnim ukrepom za ohranitev in obnovo biotske raznovrstnosti, da bi v celoti izpolnile nove cilje, ki bi morali biti jasno opredeljeni in merljivi;
11. poudarja, da je pandemija covid-19 spet pokazala, kako pomembno je načelo „eno zdravje“ pri celostnem oblikovanju politik, kar odraža dejstvo, da je zdravje ljudi, živali in okolja medsebojno povezano ter da so nujno potrebne korenite spremembe v celotni družbi; poudarja, kako pomembno vlogo ima Komisija pri usklajevanju in podpiranju pristopa „eno zdravje“ v EU ter zagovarjanju tega pristopa na vseh mednarodnih forumih; poziva k premisleku in nujni celotni uskladitvi aktualne politike EU s potrebnimi spremembami;
12. ugotavlja, da so poglavitni vzroki za nastanek pandemije enake globalne okoljske spremembe, ki povzročajo izgubo biotske raznovrstnosti in podnebne spremembe¹, kot so sprememba rabe zemljišč ter zakonita in nezakonita trgovina s prostoživečimi vrstami in potrošnja; poudarja, da se tveganje pandemije lahko znatno zmanjša z zmanjšanjem človekovih dejavnosti, ki povzročajo izgubo biotske raznovrstnosti, in da so ocenjeni stroški zmanjševanja tveganja pandemij stokrat nižji od stroškov odzivanja nanje²;
13. poziva države članice in Komisijo, naj v celoti upoštevajo znanstvene dokaze, poročila in priporočila o zoonozah in pandemijah, tudi poročila delavnice IPBES o izgubi biotske raznovrstnosti in pandemijah³, poročila programa za okolje Združenih narodov z dne 6. julija 2020 z naslovom *Preventing the next pandemic – Zoonotic diseases and how to break the chain of transmission* (Preprečevanje naslednje pandemije – zoonotske bolezni in kako prekiniti verigo prenosa)⁴, ter tristranskega dokumenta za razpravo Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) in Svetovne organizacije za zdravje živali (OIE) iz aprila 2010 o delitvi odgovornosti in usklajevanju svetovnih dejavnosti za obravnavo zdravstvenih tveganj v partnerstvu med živalmi, človekom in ekosistemi za boj proti tveganjem za

¹ Poročilo Evropske agencije za okolje o stanju narave v EU – rezultati poročanja na podlagi direktiv o naravi za obdobje 2013–2018.

² Poročilo z delavnice IPBES z dne 29. oktobra 2020 o biotski raznovrstnosti in pandemijah.

³ Prav tam.

⁴ Poročilo programa za okolje Združenih narodov z dne 6. julija 2020 z naslovom *Preventing the next pandemic – Zoonotic diseases and how to break the chain of transmission* (Preprečevanje naslednje pandemije – zoonotske bolezni in kako prekiniti verigo prenosa).

zdravje ljudi, živali in okolja¹;

14. pozdravlja predvideno poostreitev ukrepov EU proti pandemijam in drugim grožnjam za zdravje v okviru evropske zdravstvene unije², tudi z vzpostavitvijo načrta EU za zdravstveno krizo in pandemijo, kot je določeno v novem predlogu Komisije o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje³, ki bi moral vključevati pandemije zoonotskega izvora;

Varstvo in obnova

15. odločno podpira cilje, s katerimi želi EU zavarovati najmanj 30 % morskih in kopenskih območij na svojem ozemlju, ki bi zajemala širok razpon ekosistemov, kot so gozdovi, mokrišča, šotišča, travinje in obalni ekosistemi, ter strogo zavarovati vsaj 10 % morskih in kopenskih območij v EU, vključno z vsemi preostalimi prvotnimi gozdovi in staroraslami gozdovi ter drugimi z ogljikom bogatimi ekosistemi; poudarja, da bi morali biti ti cilji zavezujoči, države članice pa bi jih morale izvajati na nacionalni ravni v sodelovanju z regionalnimi in lokalnimi organi ter v skladu z znanstvenimi merili in potrebami biotske raznovrstnosti, pri tem pa je treba upoštevati razlike v velikosti in deležu naravnih območij v posameznih državah članicah ter regionalne in lokalne okoliščine;
16. meni, da bi bilo ta zavarovana območja združiti v ekološko usklajeno in reprezentativno omrežje, ki bi temeljilo na obstoječih zavarovanih območjih; poudarja, da je treba poleg povečanja zavarovanih območij poskrbeti za kakovost zavarovanih območij, med drugim z ustreznim financiranjem in izvajanjem jasnih in učinkovitih okoljevarstvenih načrtov, ustreznim upravljanjem, spremljanjem in ocenjevanjem ter učinkovitim izvrševanjem ustrezne zakonodaje;
17. želi spomniti, da bi morale biti v skladu z mednarodnimi priporočili IUCN v vseh kategorijah zavarovanih območjih prepovedane okolju škodljive industrijske dejavnosti in razvoj infrastrukture⁴;
18. meni, da je treba jasno opredeliti strogo zaščito; je seznanjen s sklepi Sveta z dne 16. oktobra 2020 o biotski raznovrstnosti, ki določajo, da so tudi ob strogem varstvu lahko dovoljene nekatere človekove dejavnosti, ki so v skladu z ohranitvenimi cilji zavarovanega območja; meni, da bi morale človekove dejavnosti, ki so združljive s cilji varstva ali celo pozitivno prispevajo k varstvu biotske raznovrstnosti, ostati dopustne na strogo zavarovanih območjih; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami pojasni, katere človekove dejavnosti bi lahko bile dovoljene na podlagi strogega zaščitnega statusa pod pogojem, da ne posegajo bistveno v naravne procese in so skladne z ekološkimi zahtevami glede območij, in sicer na podlagi ocene vsakega

¹ Tristranski dokument za razpravo iz aprila 2010 o delitvi odgovornosti in usklajevanju svetovnih dejavnosti za obravnavo zdravstvenih tveganj na stičišču žival–človek–ekosistemi.

² Sporočilo Komisije z dne 11. novembra 2020 o oblikovanju evropske zdravstvene unije: krepitev odpornosti EU na čezmejne grožnje za zdravje (COM(2020)0724).

³ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. novembra 2020 o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU (COM(2020)0727).

⁴ Priporočilo IUCN z dne 10. septembra 2016 o zaščitenih območjih in drugih območjih, ki so pomembna za biotsko raznovrstnost, v zvezi z okolju škodljivimi industrijskimi dejavnostmi in razvojem infrastrukture.

primera posebej, ki temelji na najboljših razpoložljivih znanstvenih spoznanjih;

19. poudarja, da bo treba za uresničitev ciljev strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 preprečiti tudi propadanje preostalih morskih in kopenskih območij EU; poziva k ukrepom proti izgubi biotske raznovrstnosti zunaj zaščitene območij; meni, da obnova narave in ekosistemov na zavarovanih območjih ne nadomešča nadaljnje izgube biotske raznovrstnosti in degradacije ekosistemov na drugih območjih;
20. poudarja, da je treba v ohranitvena in obnovitvena prizadevanja vključiti čezmorske države in ozemlja;
21. meni, da je pomembno upoštevati biogeografske regije in sprejeti vsevladni pristop do zaščitene območij, na podlagi katerega bodo države članice ob imenovanju zaščitene območij ocenile potrebo po finančni podpori in kompenzacijskih ukrepih; poudarja, da je treba vključiti vse ustrezne deležnike, tudi lastnike zemljišč;
22. poudarja pomen gozdnih območij omrežja Natura 2000 za ohranjanje biotske raznovrstnosti gozdov; vendar ugotavlja, da so za upravljanje teh območij in za izvajanje ustreznih predpisov potrebna zadostna finančna sredstva;
23. poudarja, da je treba za zdravje gozdnih ekosistemov, njihovo odpornost na podnebne spremembe in dolgoživost ohranitev večnamenske vloge gozdov, tudi njihove biotske raznovrstnosti, pa tudi za doseganje ciljev trajnostnega razvoja in izvajanje evropskega zelenega dogovora na uravnotežen način krepiti trajnostno gospodarjenje z gozdovi; poudarja, da je treba pri razmislekih o zasaditvi paziti na genetsko raznovrstnost, saj ta omejuje tveganje napadov škodljivcev in širjenja bolezni, in na lokalne/avtohtone vrste;
24. želi opomniti, da ima EU največje usklajeno omrežje zavarovanih območij na svetu;
25. je seznanjen z zavezo, da se do leta 2030 trendi ohranjanja in ugodnega stanja vseh zavarovanih habitatov in vrst ne bodo poslabšali ter da se bo na ravni držav članic zagotovilo, da bo vsaj 30 % vrst in habitatov, ki zdaj niso v ugodnem stanju, v navedeni kategoriji ali da bodo izkazovali močan pozitiven trend; vendar meni, da bi bilo treba v skladu z direktivama o pticah¹ in habitatih² čim prej doseči ugodno stanje ohranjenosti vseh zaščitene vrst in habitatov; poudarja, da obstajajo obveznosti, v skladu s katerimi je treba preprečevati propadanje vrst; poziva Komisijo, naj skupaj z Evropsko agencijo za okolje določi jasno izhodišče, zagotovi usklajeno in redno poročanje ter odpravi pomanjkljivosti sedanje metodologije za ocenjevanje trendov;
26. poziva države članice, naj izboljšajo kakovost in popolnost svojih sistemov spremljanja za omrežje Natura 2000, vključno s spremljanjem učinkovitosti upravljanja; poudarja, da imajo pomembno vlogo specializirani organi upravljanja ter načrti upravljanja za posamezna območja; želi opomniti, da v skladu s poročilom Evropske agencije za okolje³ strokovnjaki ne poznajo in razumejo dovolj obstoječih standardov učinkovitosti upravljanja; poziva Komisijo in države članice, naj pri krepitvi zmogljivosti delujejo bolj ciljno usmerjeno in zagotovijo boljše smernice za učinkovito upravljanje v okviru

¹ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

² Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

³ Poročilo Evropske agencije za okolje o učinkovitosti upravljanja omrežja zavarovanih območij EU Natura 2000.

ocenjevanja in izboljšanja upravljanja omrežja Natura 2000, vključno z uporabo globalnih standardov za ocenjevanje učinkovitosti upravljanja zaščitnih območij (PAME), kot je zeleni seznam zaščitnih in ohranjenih območij Svetovne zveze za varstvo narave (IUCN); Komisija tudi poziva, naj posodobi smernice za prilagodljivo upravljanje omrežja Natura 2000, ki vključujejo upoštevanje morebitnih vplivov podnebnih sprememb na vrste in ekosisteme;

27. poziva države članice, naj z ustreznimi ohranitvenimi ukrepi zaščitijo gensko raznovrstnost prosto živečih vrst;
28. obžaluje, da države članice niso dosegle cilja dobrega okoljskega stanja morskih voda do leta 2020, kot je opredeljen v okvirni direktivi o morski strategiji; poziva Komisijo, naj z izboljšanjem poveztivosti, upravljanja, prostorskega načrtovanja ter sistematičnimi ocenami in izvrševanjem ukrepi omrežje morskih zavarovanih območij;
29. izraža zaskrbljenost zaradi stanja sladkovodnih ekosistemov in vrst; ugotavlja, da je bil med letoma 1970 in 2016 v Evropi najhujši upad, saj je znašal 93 % svetovnega upada¹;
30. poudarja, da je večina kopenske biotske raznovrstnosti na gozdnih območjih; ugotavlja, da je bil pri zagotavljanju zaščitnega statusa za nekatere vrste gozdov² dosežen manjši napredek, vendar stanje ohranjenosti gozdnih habitatov in vrst, zajetih v naravovarstveno zakonodajo EU, ne kaže bistvenih znakov izboljšanja³; poudarja, da je bilo v obdobju med 2011 in 2020 ocenjeno, da ima skoraj tretjina gozdov EU slabo stanje ohranjenosti (31 %), za več kot polovico pa je bilo ocenjeno, da ima slabo stanje ohranjenosti (54 %)⁴;
31. opozarja, da so evropski gozdovi v slabem stanju; poudarja, da je v nekaterih biogeografskih regijah samo 5 % gozdnih habitatov iz Priloge I v ugodnem stanju ohranjenosti⁵; poudarja, da morajo države članice v skladu s strategijo za biotsko raznovrstnost zagotavljati, da se trendi in stanje ohranjenosti vseh zavarovanih habitatov in vrst ne poslabšajo; opaža, da se je v večini biogeografskih regij precej dodatno poslabšalo stanje gozdnih ekosistemov v neugodnem stanju ohranjenosti⁶;
32. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se poroča o znatnih izgubah gozdnih vrst in habitatov, ter opozarja, da je v Evropi v naravi izumrlo pet vrst gozdnih dreves, 42 vrst gozdnih dreves je kritično prizadetih, 107 vrst gozdnih dreves pa je prizadetih;

¹ Sporočilo za javnost organizacije Fish Migration Foundation z dne 28. julija 2020 *Massive decline in migratory freshwater fish populations could threaten livelihoods of millions, warns new report* (V skladu z novim poročilom bi lahko množično zmanjšanje selivskih staležev sladkovodnih rib ogrozilo preživetje milijonov ljudi).

² Stanje narave v EU – rezultati poročanja na podlagi direktiv o naravi za obdobje 2013–2018.

³ Poročilo Komisije z dne 2. oktobra 2015 o vmesnem pregledu strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020 (COM(2015)0478).

⁴ Stanje narave v EU – rezultati poročanja na podlagi direktiv o naravi za obdobje 2013–2018.

⁵ Borealna biogeografska regija ima po podatkih (iz leta 2019) za obdobje 2013–2018, o katerih se poroča v skladu s členom 17 direktive o habitatih, 4,84 %, atlantska pa 4,94 % površin v ugodnem stanju.

⁶ Podatki (iz leta 2019) za obdobje 2013–2018, o katerih se poroča v skladu s členom 17 direktive o habitatih.

33. meni, da je pomembno in nujno zagotoviti strogo zaščito vseh preostalih prvotnih in staroraslih gozdov; poudarja, da je pogozdovanje, ki omogoča staranje naravnih gozdov, ključnega pomena za povečanje površine staroraslih gozdov; pozdravlja trenutne participativne postopke določanja, kartiranja ter spremljanja prvotnih gozdov in staroraslih gozdov;
34. poudarja, da so gozdovi, zlasti prvotni gozdovi, še posebej pomembni za ohranitev biotske raznovrstnosti, in poziva k njihovi zaščiti; v zvezi s tem poziva Komisijo in države članice, naj vključijo opredelitev pragozdov, ki jo bo pripravil Stalni odbor za gozdarstvo kot del prihodnje strategije EU za gozdove;
35. poziva države članice, naj izboljšajo nacionalno zakonodajo za okrepitev zaščite pred nezakonito sečnjo; poziva Komisijo in države članice, naj uskladijo obstoječe podatke in zapolnijo vrzeli v zvezi z lokacijami prvotnih in staroraslih gozdov, naj za nazaj vzpostavijo zbirko podatkov o vseh krajih, ki bi lahko izpolnjevali kakovostna merila za starorasle in prvotne gozdove, za leto 2020 in naj uvedejo začasni moratorij na sečnjo na vseh teh krajih, da se prepreči njihovo namensko uničevanje in se za potrjena območja brez odlašanja pravno zagotovi status gozda, v katerega se ne sme posegati;
36. toplo pozdravlja zavezo, da se pripravi zakonodajni predlog o načrtu EU za obnovo narave z zavezujočimi obnovitvenimi cilji, ter ponovno poziva k določitvi obnovitvenega cilja, ki bi zajemal vsaj 30 % kopnega in morja EU¹ in ki bi ga morala vsaka država članica dosledno izvajati na vsem svojem ozemlju, tako znotraj kot zunaj zaščitene območij, na podlagi potreb v zvezi z biotsko raznovrstnostjo in potreb ekosistemov, ki odražajo posebnosti v posameznih državah; poudarja, da bi morali obnovitveni cilji temeljiti na veljavni zakonodaji EU in da bi morala obnovitvena prizadevanja čim bolj podpirati naravno obnovo;
37. meni, da bi moral zakonodajni predlog o načrtu EU za obnovo narave poleg splošnega obnovitvenega cilja vključevati tudi cilje za posamezne ekosisteme, habitate in vrste na ravni EU in držav članic na podlagi njihovih ekosistemov, pri čemer mora biti posebni poudarek na ekosistemih z dvojnimi namenoma obnove biotske raznovrstnosti ter blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje; poudarja, da bi moral ta instrument vključevati gozdove, travišča, mokrišča, šotišča, opraeševalce, neregulirane reke, obalna območja in morske ekosisteme; poudarja, da po obnovi ne bi smelo priti do degradacije ekosistemov; meni, da je treba napredek izvajanju obnovitvenih ciljev redno ocenjevati, tako na ravni držav članic kot na ravni EU, med drugim z uporabo vmesnih ciljev za doseganje zastavljenih ciljev do leta 2030;
38. poudarja, da bi bilo treba s pozitivnimi spodbudami in participativnimi procesi povečati zavezanost obnovi biotske raznovrstnosti;
39. poudarja, da je treba cilje EU za obnovo narave v celoti vključiti v druge s tem povezane politike in strategije; ponovno poziva k sprejetju zavezujočih ciljev glede obnove gozdov², vključno s krepitvijo in ponovno vzpostavitvijo povezljivosti med gozdovi; zahteva, da se v načrt za obnovo narave vključi obnova vsaj 25.000 km nereguliranih rek v EU z odstranitvijo ovir in obnovo poplavnih ravníc;
40. globoko obžaluje upadanje števila opraeševalcev, ki so eden od ključnih kazalnikov

¹ Resolucija o Konvenciji o biološki raznovrstnosti.

² Resolucija o vlogi EU pri varstvu in obnovi svetovnih gozdov.

zdravja okolja; poudarja, da zaradi tega zmanjšanja ne le izginja biotska raznovrstnost, temveč je s tem tudi ogrožena varnost preskrbe s hrano; ponovno izraža stališče iz svoje resolucije o pobudi EU za opraeševalce in poziva k nujni reviziji te pobude; poudarja, da bi morala revidirana pobuda vključevati nov vseevropski okvir za spremljanje opraeševalcev z odločnimi ukrepi, jasnimi časovno opredeljenimi cilji in kazalniki, vključno s kazalniki učinka, ter ustrezno krepitev zmogljivosti;

41. želi spomniti, da je 23. oktobra 2019 izrazil nestrinjanje z oceno učinka fitofarmaceutvskih sredstev na medonosne čebele¹, in obžaluje, da države članice niso uradno sprejele smernic Evropske agencije za varnost hrane (EFSA) za čebele; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo s pregledom smernic EFSA za čebele in prihodnjih izvedbenih aktov zagotovljena vsaj enaka raven varstva, kot je bila določena leta 2013, ki obravnava tako akutno kot kronično toksičnost in toksičnost za ličinke ter zajema tudi divje opraeševalce; poudarja, da je treba povečati preglednost v postopku pregleda; je seznanjen, da Evropska agencija za varnost hrane oblikuje svoj sistem modeliranja ApisRAM, ki naj bi bil bolj usklajen z biologijo medonosnih čebel kot sistem BeeHAVE in manj občutljiv za nasprotje interesov;
42. poudarja pomen zelo raznolikih krajinskih značilnosti na kmetijskih območjih, ki prispevajo k biotski raznovrstnosti ter varstvu in obnovi opraeševalcev, pa tudi vloge čebelarjev; poudarja, da lahko k tem ciljem prispeva tudi povečanje zelenih površin na mestnih območjih; poziva države članice, naj v svoje osnutke strateških načrtov vključijo ukrepe, namenjene posameznim skupinam opraeševalcev;

Vzroki za izgubo biotske raznovrstnosti

43. poudarja, da morajo ukrepi strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 ustrezno obravnavati vseh pet glavnih neposrednih dejavnikov sprememb v naravi: spremembe rabe zemljišč in morja, neposredno izkoriščanje organizmov, podnebne spremembe, onesnaževanje in invazivne tujerodne vrste; poudarja, da bi bilo treba obravnavati tudi temeljne vzroke sprememb ali posredne dejavnike, kot so netrajnostni vzorci proizvodnje in potrošnje, demografske spremembe, trgovina, tehnološke inovacije in modeli upravljanja;

Spremembe rabe kopnega in morja

44. poudarja, da biotska raznovrstnost tal zagotavlja bistvene ekosistemske storitve in blaži podnebne spremembe, zato je to eden najpomembnejših elementov kopenskih ponorov ogljika; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se povečuje degradacija tal in da na tem področju ni ustrezne evropske zakonodaje; priznava, da različna zakonodaja vsebuje določbe, ki posredno prispevajo k varstvu tal, vendar meni, da to ustvarja razdrobljenost področja upravljanja tal v EU; zato poziva Komisijo, naj ob doslednem načela subsidiarnosti predstavi zakonodajni predlog za vzpostavitev skupnega okvira za varstvo in trajnostno rabo tal ter za učinkovito vključitev tega varstva v vse ustrezne politike EU;
45. poudarja, da bi moral ta skupni okvir za tla zajemati vse glavne nevarnosti tal, med drugim izgubo biotske raznovrstnosti tal, izgubo organskih snovi v tleh, onesnaženje,

¹ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 23. oktobra 2019 o osnutku uredbe Komisije o spremembi Uredbe (EU) št. 546/2011 glede ocene učinka fitofarmaceutvskih sredstev na medonosne čebele (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0041).

zasoljevanje, zakisljevanje, dezertifikacijo, erozijo in pozidavo tal; poudarja, da je treba vanj vključiti enotne opredelitve, jasne cilje in okvir za spremljanje, ter podpira določitev posebnega cilja za dekontaminacijo;

46. poudarja, da so zdrave prsti, vključno z rodovitnostjo in strukturo, ključnega pomena za kmetijski sektor; opozarja, da denimo netrajnostne kmetijske in gozdarske prakse, sprememba rabe zemljišč, gradbene dejavnosti, pozidava in industrijske emisije negativno vplivajo na tla; poudarja, da bi bilo treba izvajati metode sečnje gozdov kmetovanja, ki so manj škodljive za tla;
47. poziva Komisijo, naj pregleda Direktivo 2010/75/EU o industrijskih emisijah¹ in Direktivo 2006/21/ES o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti², da bi boljše upoštevali degradacijo tal zaradi industrijskih in rudarskih dejavnosti; ponovno poziva k določitvi cilja glede materialne predelave za izkopano zemljino³;
48. poziva države članice, naj na podlagi previdnostnega načela in načela, da je treba ukrepati preventivno, ob upoštevanju tveganj in negativnih učinkov hidravličnega lomljenja za pridobivanje nekonvencionalnih ogljikovodikov na podnebje, okolje in biotsko raznovrstnost, ne odobrijo novih dejavnosti hidravličnega lomljenja v EU in ustavijo vse tekoče dejavnosti;
49. opozarja, da se je EU v okviru Konvencije Združenih narodov o boju proti dezertifikaciji (UNCCD) zavezala nevtralnosti glede degradacije tal⁴ do leta 2030, vendar ta cilj verjetno ne bo dosežen, kot je ugotovilo Evropsko računsko sodišče v posebnem poročilu⁵; obžaluje, da kljub grožnji, ki jo dezertifikacija predstavlja za biotsko raznovrstnost, rodovitnost tal, naravno odpornost tal, proizvodnjo hrane in kakovost vode, in kljub dejstvu, da je v okviru UNCCD trinajst držav članic izjavilo, da so prizadete zaradi dezertifikacije, Komisija te ne obravnava učinkovito; zato poziva Komisijo, naj okrepi svoje ambicije in čim prej predstavi strategijo na ravni EU o dezertifikaciji in degradaciji tal;
50. ugotavlja, da v EU urbanizacija in prostočasne dejavnosti predstavljajo 13 % vsega

¹ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

² Direktiva 2006/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti ter o spremembi Direktive 2004/35/ES - Izjava Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 102, 11.4.2006, str. 15).

³ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. februarja 2021 o novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0040).

⁴ Pogodbenice UNCCD so nevtralnost glede degradacije tal opredelile kot stanje, v katerem količina in kakovost talnih virov, ki sta potrebna za podporo delovanju ekosistemov in ekosistemskih storitev ter povečanju prehranske varnosti, ostajata nespremenjena ali se povečata v ustreznih časovnih in prostorskih merilih in ekosistemih.

⁵ Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča z dne 18. decembra 2018 z naslovom Boj proti dezertifikaciji v EU: vse večja grožnja, v zvezi s katero so potrebni dodatni ukrepi.

pritisaka na naravo in 48 % pritiska na morja¹; poudarja, da lahko zelene mestne površine in zelena infrastruktura zagotavljajo ekosistemske storitve, ki spodbujajo biotsko raznovrstnost ter prispevajo k telesnemu in duševnemu dobremu počutju prebivalstva;

51. podpira namero Komisije, da vzpostavi platformo EU za ozelenitev mest; poziva Komisijo, naj ambiciozno zastavi ločene zavezujoče cilje za biotsko raznovrstnost v mestih, opredeli sonaravne rešitve in ekosistemske pristope ter zeleno infrastrukturo, ki bo koristila ljudem in prosto živečim živalim ter prispevala k uresničevanju splošnih ciljev glede biotske raznovrstnosti; poudarja, da je treba vključiti ukrepe, kot so minimalni delež zelenih streh na novih stavbah, spodbujanje kmetijstva v mestih, vključno z uporabo sadnih dreves po možnosti brez uporabe kemičnih pesticidov in zmanjšanjem uporabe gnojil na zelenih mestnih območjih EU, ter povečanje števila zelenih površin glede na število prebivalcev, hkrati pa je treba obravnavati neenakosti pri dostopu do zelenih površin; Komisijo in države članice tudi poziva, naj okrepijo kopenske in pomorske ekološke koridorje na mestnih območjih, vključno z razvojem vseevropskega omrežja za zeleno infrastrukturo (TEN-G), ki bo povezano z vseevropskim omrežjem narave (TEN-N);

Neposredno izkoriščanje organizmov

52. izraža podporo ciljema do leta 2030, da se vsaj 25 % kmetijskih zemljišč vključi v ekološko upravljanje kmetij, ki bi se moralo srednjeročno do dolgoročno povečati; poleg tega toplo pozdravlja cilj, da se zagotovi, da bi imelo vsaj 10 % kmetijskih zemljišč zelo raznolike krajinske značilnosti, kar bi bilo treba izvajati na ustrezni ravni, da se zagotovi ekološka povezljivost habitatov med kmetijskimi površinami; poudarja, da bi bilo treba oba cilja vključiti v zakonodajo EU, izvajati pa bi ju morala vsaka država članica, tudi v okviru strateških načrtov skupne kmetijske politike;
53. z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da se v skladu z ugotovitvami poročila Evropskega računskega sodišča o biotski raznovrstnosti na kmetijskih zemljiščih število in raznolikost vrst na kmetijskih zemljiščih v EU nenehno zmanjšujeta; obžaluje, da v strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020 niso določeni merljivi cilji in ukrepi za kmetijstvo, zaradi česar je težko oceniti napredek; želi opomniti, da je spremljanje porabe sredstev iz skupne kmetijske politike za biotsko raznovrstnost nezanesljivo in da politike in strategije EU niso usklajene, zato denimo ne obravnavajo zmanjšanje genske raznovrstnosti²; poziva Komisijo, naj upošteva priporočila Evropskega računskega sodišča o biotski raznovrstnosti na kmetijskih zemljiščih in v strategiji za biotsko raznovrstnost do leta 2030³ gradi na pridobljenih izkušnjah;
54. poudarja, da je biotska raznovrstnost bistvena za ohranjanje prehranske varnosti v EU; poudarja pomembno vlogo, ki jo ima kmetijski sektor EU pri proizvodnji zdrave, varne in cenovno dostopne hrane; poudarja, da imajo kmetje ključno vlogo pri uspešnosti te strategije, ki bi morala biti usklajena z ukrepi in cilji strategije „od vil do vilic“;
55. meni, da je treba kmetijstvo EU nujno preoblikovati, da bo postalo trajnostno in da bo zagotavljalo visoke standarde dobrega počutja živali v skladu z ekološkim in

¹ Stanje narave v EU – rezultati poročanja na podlagi direktiv o naravi za obdobje 2013–2018.

² Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča z dne 5. junija 2020 z naslovom Biotska raznovrstnost na kmetijskih zemljiščih: s prispevkom SKP se upad ni ustavil.

³ Prav tam.

podnebnim prehodom, obenem pa je treba čim bolj zmanjšati uporabo fosilnih, kemičnih sredstev in antibiotikov; poudarja, da bi moralo kmetijstvo prispevati k zaščiti in obnovi biotske raznovrstnosti;

56. meni, da je treba kmetom zaradi morebitnih socialno-ekonomskih učinkov zagotoviti podporo, tudi finančno, in usposabljanje na področju prehoda na trajnostne kmetijske sisteme, da bi spodbujali agroekološke in druge inovativne trajnostne prakse; zato poudarja, da je treba zagotoviti dobro izdelano in zadostno finančno podporo, tudi v okviru večletnega finančnega okvira, da bi pripomogli k doseganju teh ciljev, v zvezi s tem pa poziva države članice, naj za te namene uporabijo strateške načrte skupne kmetijske politike in njene zelene komponente ter hkrati razvijejo rešitve zaščito biotske raznovrstnosti, ki bodo ustrezale vsem;
57. poziva Komisijo, naj oblikuje strategijo za podporo lokalnim vrednostnim verigam pri doseganju predlaganih ciljev, in poudarja, da mala kmetijska podjetja pri izvajanju strategije potrebujejo posebno podporo;
58. pozdravlja priznanje, da je ekološko kmetovanje eno od pomembnih elementov za zagotavljanje bolj trajnostnega prehranskega sistema EU, zlasti kar zadeva vprašanja biotske raznovrstnosti, in za doseganje ciljev javne politike za gospodarski razvoj, zaposlovanje na podeželju, varstvo okolja in podnebne ukrepe; poudarja pomen, ki ga ima evropski akcijski načrt za ekološko kmetovanje za večje uvajanje ekološkega kmetovanja;
59. poudarja, da morajo razvoj ekološke pridelave hrane spremljati tržno usmerjeni razvoj in razvoj dobavne verige ter ukrepi, ki spodbujajo povpraševanje po ekološki hrani, vključno z javnimi naročili in raznovrstnimi promocijskimi ukrepi, raziskavami, inovacijami, usposabljanjem in prenosom znanstvenih spoznanj, da bi podprli stabilnost trga ekoloških proizvodov in pravično plačilo za kmete ter spodbujali ukrepe v podporo mladim ekološkim kmetom; poudarja, da se mora razvijati celotna ekološka prehranska veriga, da bi omogočili lokalno predelavo in distribucijo ekološke proizvodnje v EU;
60. ugotavlja, da bodo države članice različno prispevale k tem ciljem na ravni Unije glede na raven razvoja svojega ekološkega sektorja, zato poziva k opredelitvi nacionalnih ciljev; poudarja, da ti cilji ne bodo izpolnjeni brez obsežne finančne podpore, zanesljivih programov usposabljanja in svetovalnih storitev; poziva države članice, naj ustrezno oblikujejo svoje strateške načrte skupne kmetijske politike, in Komisijo, naj zagotovi, da bodo ti strateški načrti kos svoji nalogi;
61. opozarja na pomen spodbujanja skupnega pristopa in izkoriščanja njegovega multiplikacijskega učinka za promocijo ukrepov strategije za biotsko raznovrstnost ter poziva Komisijo, naj pri izvajanju ukrepov za kolektivno zaščito biotske raznovrstnosti spodbuja in podpira združenja podjetij, kot so kmetijsko-živilske zadruga;
62. poudarja, da bi morala imeti skupna kmetijska politika ključno vlogo pri varovanju in krepitvi biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč, skupaj z drugimi politikami v sklopu evropskega zelenega dogovora; obžaluje, da skupna kmetijska politika ni bila učinkovita pri zaustavitvi desetletja dolgega zmanjševanja biotske raznovrstnosti; želi opomniti, da je za zagotovitev dolgoročne trajnosti in odpornosti naših prehranskih sistemov in prehranske varnosti nujno potrebna biotska raznovrstnost, od katere je odvisna kmetijska produktivnost in odpornost; meni, da manjše spremembe na podlagi posameznih reform skupne kmetijske politike kmetom niso dovolj jasno dale vedeti, da

morajo spremeniti način delovanja, in da so potrebne bistvene spremembe, sprejete na osnovi izkušenj in napovedi v zvezi s podnebnimi krizami in krizami biotske raznovrstnosti;

63. poudarja, da bi morala biti skupna kmetijska politika popolnoma skladna s cilji EU na področju podnebja in biotske raznovrstnosti; poziva Komisijo in države članice, naj cilje strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in strategije „od vil do vilic“ izvajajo na podlagi strateških načrtov skupne kmetijske politike, vključno z nadaljnjim vključevanjem biotski raznovrstnosti prijaznih in agroekoloških pristopov, ter poziva države članice, naj pri opredeljevanju standardov pogojenosti določijo ustrezna izhodišča za trajnost in biotsko raznovrstnost ter zagotovijo ambiciozen in hiter razvoj in izvajanje ukrepov, zlasti okoljskih shem in kmetijsko-okoljsko-podnebnih ukrepov; poudarja, da bi bilo treba za obnovo nameniti ustrezna finančna sredstva; poziva države članice, naj pri tem upoštevajo priporočila Komisije;
64. poziva države članice, naj razvijejo potrebne ukrepe v zvezi z zelo raznolikimi krajinskimi značilnostmi, zlasti v okviru svojih strateških načrtov skupne kmetijske politike, denimo z uporabo živih mej ali varovalnih pasov, s katerimi bi med drugim spodbujali medsebojno povezanost med habitati in ustvarili zelene koridorje;
65. poudarja, da je treba okrepiti okvir spremljanja v okviru skupne kmetijske politike, tudi z razvojem zanesljivejših kazalnikov za merjenje njenih učinkov; poziva Komisijo, naj po odobritvi nacionalnih strateških načrtov izvede neodvisno oceno njihovega skupnega pričakovanega učinka; poziva Komisijo, naj v primerih, ko ta analiza pokaže, da prizadevanja za uresničitev ciljev evropskega zelenega dogovora niso zadostna, sprejme ustrezne ukrepe, tako da na primer države članice pozove, naj spremenijo svoje strateške načrte, ali v okviru vmesnega pregleda opravi pregled uredbe o strateških načrtih skupne kmetijske politike;
66. poudarja, da je izjemno pomembno uravnoteženo prehranjevanje; meni, da bi morale Komisija in države članice spodbujati zdravo in uravnoteženo prehranjevanje, hkrati pa uvesti ustrezne ukrepe za pomoč kmetom pri tem prehodu ter obenem upoštevati potrebo po zaščiti ekonomske vzdržnosti kmetij v EU;
67. obžaluje, da je v kmetijski pridelavi in potrošnji vse večji poudarek na omejenem številu kmetijskih pridelkov, znotraj teh pa na omejenem številu sort in genotipov; poudarja, da je naravno povečanje in ohranjanje genetske variabilnosti bistveno za spodbujanje raznolikosti kmetijskih ekosistemov ter za ohranjanje lokalnih genskih virov, ki naj bi zlasti pripomogli k soočanju z okoljskimi in podnebnimi izzivi; poudarja, da je pomembna uporaba lokalnih pasem in sort, ki so najprimernejše za lokalne ekosisteme;
68. poziva Komisijo, naj oceni, ali bi lahko z razvojem računovodenja naravnega kapitala omejili in racionalizirali uporabo in učinek na vrste in ekosisteme ter tako prispevali k zaustavitvi in obrnitvi izgubljanja biotske raznovrstnosti; vendar izraža zadržke glede izvedljivosti natančne kvantitativne analize vrednosti narave in poudarja, da je narava sama po sebi dragocena; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj zagotovi več informacij o morebitni mednarodni pobudi za računovodenje naravnega kapitala;
69. poziva države članice, naj v okviru svojih strateških načrtov SKP razvijejo potrebne ukrepe za spodbujanje biotsko raznovrstnih območij, vključno s krajinskimi značilnostmi, da bi dolgoročno dosegli vsaj 10 % območij z visoko raznovrstnostjo, ki

prispevajo k biotski raznovrstnosti, na primer žive meje, varovalne pasove, območja, kjer se ne uporabljajo kemikalije, in začasna zemljišča v prahi, pa tudi obsežna kmetijska zemljišča, ki so dolgoročno namenjena biotski raznovrstnosti, ter spodbujali medsebojno povezanost med habitati in ustvarjanjem zelenih koridorjev, da bi čim bolj spodbujali biotsko raznovrstnost;

70. ugotavlja, da lahko proizvodnja krzna, ki vključuje ujetništvo več tisoč neudomačenih živali s podobnim genotipom v tesni medsebojni bližini in kronično stresnih pogojih, bistveno ogrozi dobrobit živali in poveča njihovo dovzetnost za nalezljive bolezni, vključno z zoonozami, kot se je zgodilo s covidom-19 pri minkih;
71. obžaluje, da ni bila izpolnjena zaveza, v skladu s katero naj bi EU do leta 2020 v celoti spoštovala največji trajnostni donos, ki je bila ključni cilj skupne ribiške politike; poudarja, da bi bilo treba vse populacije rib obnoviti na ravni, ki omogočajo največji trajnostni donos ter imajo starost populacije in porazdelitev velikosti, ki sta značilni za zdrav stalež; poziva Komisijo in države članice, naj se ob upoštevanju največjega trajnostnega donosa brez odlašanja zavežejo popolni obnovi morskih habitatov in ribjih staležev na podlagi ekosistemskega pristopa k upravljanju ribištva, izboljšajo selektivnost in preživetje neciljnih vrst ter pri izvajanju tega pristopa zmanjšajo vpliv ribištva na morske ekosisteme, vključno z omejevanjem praks ali načinov uporabe, ki imajo škodljive učinke;
72. opozarja, da mora Komisija v skladu z novo uredbo o tehničnih ukrepih¹ Parlamentu in Svetu do 31. decembra 2020 predložiti poročilo in da lahko predlaga ukrepe v primerih, ko cilji dokazano niso doseženi;
73. poziva Komisijo, naj obravnava degradacijo, evτροφikacijo in zakisljevanje oceanov ter predstavi ambiciozen akcijski načrt za varstvo morskih ekosistemov in ohranjanje ribolovnih virov; meni, da bi bilo treba sprejeti vse ukrepe, vključno z zakonodajnimi, za zmanjšanje morebitnih negativnih vplivov gospodarskih in drugih dejavnosti na morske habitate;
74. poudarja, da je treba določiti območja za obnovo staleža ali območja brez odvzema, s čimer bi omogočili obnove ribjih populacij, tudi na območjih odraščanja in drstiščih; poudarja, da je treba prepovedati uporabo vseh ribolovnih in drugih ekstraktivnih dejavnosti na območjih brez odvzema;
75. odločno podpira cilj ničelne tolerance do nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova; poudarja, da nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov izjemno negativno vpliva na stanje staležev, morske ekosisteme, biotsko raznovrstnost in konkurenčnost ribičev v EU; poziva k večji skladnosti med evropsko trgovinsko in ribiško politiko, da bi se učinkovito soočali z nezakonitim, neprijavljenim in nereguliranim ribolovom;
76. poziva Komisijo, naj vzpostavi pristni ekosistemski pristop k vsem dejavnikom, ki prispevajo k izgubljanju morske biotske raznovrstnosti, ob upoštevanju obremenitve ribolova za staleže, biotsko raznovrstnost in morske ekosisteme, pa tudi drugim dejavnikom, kot so onesnaževanje, podnebne spremembe, ladijski promet ter obalne in

¹ Uredba (EU) 2019/1241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o ohranjanju ribolovnih virov in varstvu morskih ekosistemov s tehničnimi ukrepi (UL L 198, 25.7.2019, str. 105).

priobalne dejavnosti, tudi na podlagi ocene vpliva vseh ribolovnih in drugih morskih dejavnosti na ekosistem, pri čemer je treba upoštevati zmožnost ekosistemov, da prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje, ter interakcije med plenom in plenilci;

77. poziva Komisijo in države članice, naj z ukrepi, sprejetimi na podlagi najboljših razpoložljivih znanstvenih spoznanj, spodbujajo razvoj in izvajanje prijaznejših metod ulova, iztovarjanja in zakola rib;
78. meni, da je pomembno zagotoviti, da so prakse ribogojstva trajnostne in temeljijo na visoki dobrobiti rib; meni, da bi morala akvakultura temeljiti na trajnostnih proizvodnih metodah, kot so ekstenzivne metode in uporaba alg, školjk, ribniških sistemov in lagunske akvakulture, ki lahko zagotovijo pomembne ekosistemske funkcije in storitve, vključno z ohranjanjem mokrišč, ter zmanjšajo pritisk na vire in biotsko raznovrstnost, poleg tega pa imajo nižje emisije ogljika in zagotavljajo prehrano; izraža zaskrbljenost zaradi ulova rib z izključnim namenom krmljenja mesojedih gojenih rib in meni, da bi bilo treba to prakso ukiniti in nadomestiti s trajnostnimi alternativami; poudarja, da morajo biti upravni postopki za dejavnost akvakulture jasni in da jih bo mogoče v celoti izvajati; poziva Komisijo, naj po potrebi posodobi smernice o ribogojstvu in območjih Natura 2000;
79. je zaskrbljen, da se v obalnih vodah v EU nadaljujejo razširjene fizične motnje na morskem dnu, zlasti zaradi ribolova s pridnenimi vlečnimi mrežami¹ ki jih je Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) opredelila kot vrsto orodja, ki ustvarja največje količine zavržkov na leto in lahko zelo škodljivo vpliva na morsko dno, kar je seveda odvisno od ribištva in posebnosti ribolovnih območij²; želi opomniti, da je ribolov s pridnenimi vlečnimi mrežami eno od najpogostejših ribolovnih orodij v Evropi³; opozarja na zahtevo po prenehanju ribolova s pridnenim orodjem pod 400 m na območjih, za katera je znano oziroma verjetno, da so tam občutljivi morski ekosistemi; zato poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo dosledno in učinkovito izvajanje Uredbe (EU) 2016/2336⁴, vključno s podvodnimi gorami; poleg tega poziva Komisijo, naj v skladu z omejitvami v Sredozemlju⁵ omeji, kjer je to potrebno za zaščito obalnih ekosistemov, uporabo pridnenih vlečnih mrež na drugih obalnih območjih, tudi v prihodnjem akcijskem načrtu za ohranitev ribolovnih virov in zaščito morskih ekosistemov, da bi zagotovila najbolj trajnostne in najmanj škodljive prakse;
80. poudarja, da bi morali načrti za ribiško upravljanje upoštevati rezultate znanstvenih

¹ Poročilo Evropske agencije za okolje *Marine Messages II* (Morska sporočila II), str. 34.

² Tehnični dokument Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) z dne 19. februarja 2019 z naslovom *A third assessment of global marine fisheries discards* (Tretja ocena zavržkov svetovnega morskega ribištva).

³ Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča o biotski raznovrstnosti na kmetijskih zemljiščih: s prispevkom SKP se upad ni ustavil.

⁴ Uredba (EU) 2016/2336 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o določitvi posebnih pogojev za ribolov globokomorskih staležev v severovzhodnem Atlantiku in določb o ribolovu v mednarodnih vodah severovzhodnega Atlantika ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 2347/2002 (UL L 354, 23.12.2016, str. 1).

⁵ Uredba Sveta (ES) št. 1967/2006 z dne 21. decembra 2006 o ukrepih za upravljanje za trajnostno izkoriščanje ribolovnih virov v Sredozemskem morju, spremembi Uredbe (EGS) št. 2847/93 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1626/94 (UL L 409, 30.12.2006, str. 11).

študij o vplivu ribolovnih praks na vrste, habitate, biotsko raznovrstnost oceanov in morsko okolje, ter sodelovati v prizadevanjih za odpravo ugotovljenih negativnih vplivov, vključno z omejevanjem njihove uporabe ali uvajanjem novih tehničnih rešitev za blažitev; poudarja tudi, da bi bilo treba prilov občutljivih vrst odpraviti ali zmanjšati na raven, ki omogoča popolno obnovo, in da bi bilo treba čim bolj zmanjšati poškodovanje habitatov morskega dna;

81. poziva Komisijo, naj opredeli super plovila z vlečno mrežo in preuči možnost ukrepov za omejitve njihove dejavnosti v vodah EU, zlasti s prepovedjo ribolova na zaščiteneh območjih;
82. meni, da je bistveno vzpostaviti dobro sodelovanje s tretjimi državami, zlasti s sosednjimi državami, denimo s spodbujanjem enakovrednega načina spremljanja ribolovnih virov v vodah tretjih držav, da bi bil zdrav ekosistem zagotovljen tudi v morskih habitatih onstran naših meja;
83. poudarja, da ima EU na podlagi skupne ribiške politike in uredbe o nadzoru ribištva¹ regulativni okvir s posebnimi orodji za ribištvo; poudarja, da je treba ribičem, ki so utrpeli izgube zaradi prehoda na ekološke prakse v modrem gospodarstvu, zagotoviti socialno-ekonomsko trajnost, vključno z ustreznimi potrebami po usposabljanju; poudarja, da je treba v ta namen zagotoviti ustrezno financiranje iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter programa Obzorje Evropa;
84. poziva Svet, naj samoiniciativno objavi vse dokumente v zvezi s sprejetimi predpisi o celotnem dovoljenem ulovu v skladu s priporočilom evropske varuhinje človekovih pravic v zadevi 640/2019/FP;
85. priporoča stalno zbiranje podatkov, da bi bolje ocenili merila trajnostnosti in preprečili vzpostavitev ribolovnih območij tam, kjer so bili opredeljeni ranljivi morski ekosistemi;
86. poudarja, da morata imeti na zavarovanih območjih prednost varstvo in obnova okolja in da ne sme nobena dejavnost na teh območjih ogroziti tega cilja; poziva Komisijo in države članice, naj prepovejo škodljivo človeško delovanje na zaščiteneh morskih območjih; poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bo občutljivost vrst in habitatov na človeške pritiske na vseh morskih območjih upoštevala v nacionalnih pomorskih prostorskih načrtih;
87. poudarja, da je treba krepiti in učinkovito izvajati obstoječa zaščitena morska območja, zlasti na žariščnih območjih biotske raznovrstnosti; poziva Komisijo in države članice, naj prednostno oblikujejo posebne načrte upravljanja za ta območja, v katerih bodo opredeljeni jasni ohranitveni cilji ter učinkoviti ukrepi za spremljanje, nadzor in kontrole; zlasti poziva države članice, naj pospešijo pripravo in predložitev skupnih priporočil za upravljanje ribištva v svojih morskih zavarovanih območjih v skladu s členom 11 skupne ribiške politike; meni, da bi bilo treba dosledno upoštevati vpliv podnebnih sprememb na morske vrste; nadalje poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami predlaga merila in smernice za ustrezne načrte za upravljanje zaščiteneh morskih območij, tudi v ekoloških koridorjih, ki temeljijo na najboljših razpoložljivih znanstvenih spoznanjih, ter naj spodbuja sodelovanje med državami

¹ Uredba Sveta (ES) št. 1224/2009 z dne 20. novembra 2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike (UL L 343, 22.12.2009, str. 1).

članicami;

88. poziva Komisijo, naj zaščiteni morskimi območji vključiti v mednarodne cilje šele takrat, ko se z njimi ustrezno upravlja;
89. meni, da bi bilo treba nova zaščiteni morskimi območji vključiti v okvir omrežja Natura 2000 in spodbujati ekološko povezanost;
90. poudarja, da morskimi zavarovanimi območji, če so uspešna, zagotavljajo bistvene socialno-ekonomske koristi, zlasti za obalne skupnosti ter sektor ribištva in turizma, ter lahko opravljajo ključne ekološke funkcije za obnovo ribjih staležev in povečajo njihovo odpornost;
91. poudarja, da mora biti nova strategija EU za gozdove usklajena in skladna z evropskimi podnebnimi pravili in strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030; poudarja, da je treba oblikovati celostno in dosledno strategijo EU za gozdove, s katero bi okrepili večnamensko vlogo gozdov in gozdarskega sektorja ter spodbujali daljnosežne okoljske, družbene in ekonomske koristi gozdov ob doslednem upoštevanju podnebnih in okoljskih ciljev EU; poudarja, da je treba v novi strategiji za gozdove jasno zastaviti prednostne naloge, pri katerih bosta varstvo in obnova podnebja in biotske raznovrstnosti osrednja in medsebojno povezana cilja; poziva, naj se v načrt za obnovo narave vključijo specifični zavezujoči cilji glede obnove in varstva gozdnih ekosistemov, ki bi jih bilo treba vključiti tudi v strategijo EU za gozdove; meni, da je treba upoštevati različne okoliščine na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;
92. ponovno poudarja svoje stališče z dne 8. oktobra 2020 o gozdarski strategiji EU, ki bi morala delovati kot most med nacionalnimi gozdnimi in kmetijsko-gozdarskimi politikami ter cilji EU v zvezi z gozdovi in kmetijskimi gozdovi ter priznavati potrebo po spoštovanju nacionalnih pristojnosti in potrebo po prispevanju k širšim ciljem EU; zato poudarja, da je treba v strategiji EU za gozdove spoštovati načelo subsidiarnosti in upoštevati pristojnosti EU na področju varstva okolja, ter opozarja, da mora okoljska politika EU v skladu s členom 191 PDEU med drugim prispevati k ohranjanju, varovanju in izboljšanju kakovosti okolja ter k skrbni in preudarni rabi naravnih virov; opozarja, da se več zakonodajnih aktov EU nanaša na gozdove in gospodarjenje z njimi;
93. poziva EU in države članice, naj v svojih notranjih in zunanjih politikah zagotovijo najvišje standarde varstva gozdov;
94. zato poudarja, da bi morala nova strategija EU za gozdove spodbujati trajnostno gospodarjenje z gozdovi in je za zdravje, odpornost na podnebne spremembe in dolgoživost gozdnih ekosistemov ter za ohranitev večnamenske vloge gozdov pomembno izboljšati trajnostno gospodarjenje z njimi; opozarja, da sta ohranjanje naših gozdov in trajnostno gospodarjenje z njimi bistvena za splošno blaginjo, saj zagotavljajo javne storitve na področju rekreacije in zdravja ter izobraževanja, in priznava, da trajnostno gospodarjenje z gozdovi prispeva k ohranitvi biotske raznovrstnosti gozdov v EU; želi spomniti, da so se EU in njene države članice zavezale k upoštevanju opredelitev in načel trajnostnega gospodarjenja z gozdovi;
95. poudarja, da gozdovi prispevajo k uresničevanju podnebnih ciljev EU; meni, da bi morala imeti v EU prednost krožna in kaskadna uporaba gozdov in drugih virov biomase, ki ne spodbujata znanstveno podprtih ukrepov varstva in obnove ter podnebnih ukrepov; meni, da je uporaba lesa v gradnji dober primer;

96. poudarja ključni pomen kmetijsko-gozdarskih ukrepov skupne kmetijske politike in ukrepov za pogozdovanje ter spodbuja kontinuiteto gozdarskih ukrepov v skladu s strategijo EU za gozdove;
97. poudarja, kako pomembni so odporni in zdravi gozdni ekosistemi, vključno z živalskimi in rastlinskimi vrstami, da bi ohranili in izboljšali številne ekosistemske storitve, ki jih zagotavljajo gozdovi, kot so biotska raznovrstnost, čist zrak, voda, zdrava tla ter lesne in druge surovine; poudarja, da ciljev EU glede okolja, podnebja in biotske raznovrstnosti nikoli ne bo mogoče izpolniti brez večnamenskih in zdravih gozdov, s katerimi se dolgoročno in trajnostno gospodari, in ustreznega gozdarstva;
98. poudarja, da je treba oblikovati usklajen pristop, s katerim bosta zaščita biotske raznovrstnosti in varstvo podnebja obravnavana skupaj v okviru cvetočega gozdarskega sektorja in trajnostnega biogospodarstva;
99. priznava vlogo uporabe lesa iz gozdov, s katerim se trajnostno gospodari, in lesnih proizvodov kot prispevek pri prehodu na ogljično nevtralno gospodarstvo in razvoju krožnega biogospodarstva;
100. poudarja, da je treba pregledati pravila EU o uporabi biomase za proizvodnjo energije ter jih uskladiti s cilji strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in evropskimi podnebnimi pravili, zlasti v okviru direktive o obnovljivih virih energije in delegiranih aktov v skladu z uredbo o taksonomiji;
101. pozdravlja zavezo, da se v EU posadi vsaj tri milijarde dodatnih dreves; poudarja, da bi morale pobude EU za sajenje dreves v skladu z najnovejšimi znanstvenimi spoznanji temeljiti na jasnih ekoloških načelih, nemoteni rasti gozdov, trajnostnem pogozdovanju, ozelenitvi mestnih in primestnih območij, obnovi, krepitvi povezljivosti in kmetijsko-gozdarskih sistemov; poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo te pobude izvajale le skladno s cilji za zagotavljanje biotske raznovrstnosti in da bo prispevale k njihovem uresničevanju, obenem pa je treba zagotoviti, da se s tem sajenjem ne bo nadomestilo obstoječih starih in biotsko raznovrstnih gozdov, ter naj prispeva k temu, da bodo gozdovi odporni, mešani in zdravi;
102. želi spomniti na svoje stališče, opredeljeno v svoji resoluciji o pravnem okviru EU za zaustavitev in obrnitev trenda krčenja gozdov po svetu, ki ga povzroča EU, poziva Komisijo, naj pripravi predlog za pravni okvir EU, ki bo temeljil na obvezni primerni skrbnosti za zagotovitev, da so dobavne verige trajnostne in da se proizvodi oziroma surovine, ki se dajejo na trg EU, ne proizvajajo na podlagi krčenja in degradacije gozdov, pretvorbe ali degradacije ekosistemov ali kršenja človekovih pravic; ugotavlja, da bi bilo treba v ta pravni okvir EU poleg gozdov vključiti tudi ekosisteme z visoko zalogo ogljika in visoko biotsko raznovrstnostjo, ki niso gozdovi, na primer morske in obalne ekosisteme, mokrišča, šotišča in savane, da ne bi bremena prenesli nanje;
103. poziva Komisijo, naj preuči možnost oblikovanja pravnega okvira, predvsem v okviru Svetovne trgovinske organizacije, ki bi omogočal prepoved trgovine z nekaterimi surovinami, proizvodi in storitvami, ki ogrožajo biotsko raznovrstnost;
104. meni, da bi bilo treba nujno zmanjšati okoljski odtis proizvodnje in potrošnje v EU, da bi upoštevali omejene zmogljivosti planeta; poziva Komisijo, naj predlaga zavezujoče cilje EU, v skladu s katerimi bi do leta 2030 bistveno zmanjšali odtis materialov in

potrošnje EU ter ju do leta 2050 uskladili z omejitvami našega planeta¹; podpira pristop na podlagi življenjskega cikla pri merjenju okoljskega odtisa proizvodov in organizacij, ki ga je sprejela Komisija; meni, da bi bilo treba zmanjšati proizvodnjo in uporabo plastike; meni, da bi morale gospodarske dejavnosti, ki vplivajo na ekosisteme in njihovo biotsko raznovrstnost ter jih izkoriščajo, vključevati vse možne zaščitne ukrepe za ublažitev negativnega vpliva na te ekosisteme;

Podnebne spremembe

105. izraža zaskrbljenost, ker se bo po scenariju zvišanja temperatur za 1,5 do 2 °C zaradi globalnega segrevanja močno zmanjšala raznolikost večine kopenskih vrst, enako pa se lahko zgodi tudi morskim vrstam, in ker se bodo glede na sedanjo krivuljo temperature najverjetneje še povišale; zato poudarja, da je treba pri doseganju ciljev blaženja podnebnih sprememb in v strategijah prilagajanja nanje znatno povečati ambicije EU, dati prednost sonaravnim rešitvam in na ekosistemu temelječim pristopom ter povečati varstvo kopenskih in morskih naravnih ponorov ogljika v EU kot dodaten ukrep poleg zmanjševanja emisij toplogrednih plinov;
106. poziva Komisijo, naj oceni vpliv podnebnih sprememb na številčnost in geografsko porazdelitev vrst, naj to oceno upošteva pri izvajanju strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 ter pomaga državam članicam, da rezultate vključijo v svoje nacionalne politike in prihodnja poročila v skladu z direktivami o naravi;
107. poudarja bistveno vlogo zdravih oceanskih ekosistemov pri zaustavitvi in spremembi trenda izgube biotske raznovrstnosti ter blažitvi podnebnih sprememb; poziva k ohranjanju in obnovi z ogljikom bogatih oceanskih habitatov, da bi izboljšali shranjevanje ogljika, zaščito obale ter odpornost morskih vrst in ribištva na podnebne spremembe; poziva tudi k njihovi vključitvi v učinkovito upravljana zaščitena morska območja;
108. poziva Komisijo, naj po sprejetju evropskih podnebnih pravil² in ob upoštevanju pomembne vloge naravnih ponorov ogljika pri doseganju podnebne nevtralnosti predlaga ambiciozen, znanstveno utemeljen cilj EU do leta 2030 za odstranitev emisij toplogrednih plinov po naravnih ponorih ogljika, ki bi moral biti skladen s strategijo za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in določen v zakonodaji; želi tudi spomniti, da mora hitro zmanjšanje emisij ostati prednostna naloga;
109. poziva Komisijo, naj čim prej pripravi dolgoročni akcijski načrt EU za podnebje in biotsko raznovrstnost, tudi za predvidene cilje, s katerim bo izboljšala usklajenost in zagotavljala skladnost, trajnost in medsebojno povezanost prihodnjih ukrepov ter v katerega bo vključila zaveze iz svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020 in Pariškega sporazuma, nacionalno določenih prispevkov ter ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, da je treba čim prej tudi uradno uskladiti spremljanje, poročanje in pregled načrtov za podnebje in biotsko raznovrstnost; poudarja, da so odporni in zdravi ekosistemi ključni za obvladovanje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter da bi bilo treba pri ukrepih v okviru evropskega podnebnega pakta zagotoviti sinergije med

¹ Resolucija o novem akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo.

² Začasni dogovor o uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi Uredbe (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) COM(2020)0080 – C9-0077/2020 – 2020/0036(COD)).

biotsko raznovrstnostjo in podnebnimi politikami;

110. pozdravlja strategijo EU za prilagajanje podnebnim spremembam; meni, da bi morali biti ukrepi, sprejeti v okviru prilagoditvene strategije, v celoti usklajeni s strategijo za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in ukrepi za preprečevanje naravnih nesreč in pripravljenost nanje v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite;
111. podpira tudi ekosistemske pristope, kot so opredeljeni v Konvenciji OZN o biološki raznovrstnosti ter ki ponujajo celovito strategijo za celostno upravljanje zemljišč, vode in živih virov, ki spodbuja ohranjanje in pravično trajnostno rabo;
112. meni, da bi bilo treba bolje opredeliti izraz „naravne rešitve“ in da bi morala ta opredelitev zagotavljati, da biotska raznovrstnost in celovitost ekosistemov ne bosta ogroženi; zato poziva k oblikovanju jasnejše opredelitve na ravni EU ter smernic in orodij za uporabo naravnih rešitev, da bi čim bolj povečali povezljivost narave ter koristi in sinergije med ohranjanjem biotske raznovrstnosti ter blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje;
113. ugotavlja, da v številnih nacionalnih podnebnih strategijah ni sonaravnih rešitev; meni, da bi večdeležniška platforma za sonaravne rešitve lahko pripomogla k okrepitvi sinergije med večstranskimi mednarodnimi konvencijami o biotski raznovrstnosti in podnebnih spremembah ter podprla doseganje ciljev trajnostnega razvoja OZN;

Onesnaževanje

114. pozdravlja cilje Komisije glede zmanjšanja uporabe nevarnejših in kemičnih pesticidov za 50 % in izgube hranil zaradi gnojil za 50 %, kar pomeni zmanjšanje uporabe gnojil za vsaj 20 % do leta 2030, kar bi bilo treba določiti v zakonodaji in revidirati za obdobje po letu 2030, da bi se zmanjševanje nadaljevalo in da bi sprejeli dolgoročne obveznosti; poziva k dejanski oceni teh ciljev na podlagi posebnih mejnikov;
115. poziva Komisijo, naj določi jasna in ambiciozna izhodišča za te cilje in skupaj z državami članicami za vsako izmed njih določi pravične prispevke k ciljem na ravni EU, pri čemer naj upošteva njihova različna izhodišča in okoliščine; vztraja, da bi morala vsaka država članica izvajati stroge ukrepe, da bi dosegla svoje cilje;
116. nasprotuje ponovni odobritvi aktivne snovi glifosat po 31. decembru 2022; poziva vse države članice, naj opravijo ustrezno pripravljalo delo, da bi vsem kmetom zagotovile alternativne trajnostne rešitve po uvedbi prepovedi glifosata;
117. želi spomniti na svojo resolucijo z dne 16. januarja 2019 o postopku Unije za registracijo pesticidov¹ in pričakuje, da bodo Komisija in države članice nemudoma obravnavale vse, k čemur poziva; poziva Komisijo, naj v revizijo izvedbenih ukrepov okvira za fitofarmacevtska sredstva vključi določbe, ki bodo podpirale cilj zmanjšanja pesticidov po vsej EU, na primer z okrepitvijo in pojasnitvijo okoljskih meril za odobritev dostopa pesticidov na trg; poudarja, da dostopa ne bi smeli odobriti, če EFSA ugotovi, da obstajajo nesprejemljivi vplivi na okolje; poziva Komisijo, naj poskrbi, da bodo regulativni podatki o tveganju preglednejši in dostopnejši;

¹ UL C 411, 27.11.2020, str. 48.

118. meni, da bi bilo treba odstopanje iz člena 53(1) Uredbe (ES) št. 1107/2009¹ pojasniti, uporabljati pa bi se smelo samo iz zdravstvenih in okoljskih razlogov; obžaluje, da se to odstopanje uporablja za spodkopavanje prepovedi uporabe treh neonikotinoidov na prostem;
119. poziva Komisijo, naj hitro dokonča revizijo Direktive 2009/128/ES o trajnostni rabi pesticidov², vključno s cilji za zmanjšanje uporabe pesticidov, in sprejme vse ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da se bodo države članice tudi v svojih nacionalnih akcijskih načrtih zavezale k njenemu izvajanju;
120. ugotavlja, da razširjena uporaba pesticidov povzroča odpornost proti pesticidom, kar je velika težava, zaradi katere so pesticidi manj učinkoviti; poudarja, da večja raba pesticidov in večja odvisnost od pesticidov za kmete pomeni visoke stroške; ugotavlja, da je treba za prispevanje k preprečevanju izgube biotske raznovrstnosti in razvoja odpornosti škodljivih organizmov slediti hierarhiji ukrepov v skladu z osmimi načeli integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi iz Priloge III k Direktivi 2009/128/ES, ki določajo, da se kemični pesticidi uporabljajo šele kot zadnja možnost;
121. obžaluje, da je presoja vplivov kemikalij na okolje in biotsko raznovrstnost pri socialno-ekonomski analizi, ki se izvede v postopku odobritve v skladu z uredbo REACH, običajno podcenjena; je zaskrbljen zaradi stalne uporabe in odobritev nevarnih kemikalij, ki negativno vplivajo na okolje, ali, v primerih manjkajočih varnostnih podatkov, na okoljske končne točke; poziva Komisijo, naj kot pristojna za obvladovanje tveganj bolj upošteva vplive kemikalij, vključno z njihovimi kroničnimi in dolgotrajnimi učinki, na okolje in biotsko raznovrstnost;
122. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo enake standarde in dejanske preglede kmetijskih proizvodov, uvoženih iz držav, ki niso članice EU;
123. poziva Komisijo, naj pregleda Uredbo (ES) št. 396/2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov³, da bi med zakonska merila vključila zdravje živali in okoljska tveganja;
124. pozdravlja, da se je Komisija zavezala, da bo že od vsega začetka sodelovala z državami članicami in deležniki, da bi poskrbela za to, da bodo nacionalni strateški načrti za kmetijstvo v celoti odražali ambicije evropskega zelenega dogovora in strategije „od vil do vilic“, vključno z višjo ravno prizadevanj za občutno zmanjšanje uporabe kemičnih pesticidov in tveganja, povezanega z njimi, pa tudi uporabe gnojil in antibiotikov; poudarja, da je treba te cilje uresničevati s celostnim in krožnim pristopom, na primer s sprejetimi kmetijsko-ekološkimi pristopi, kot sta integrirana pridelava in ekološko kmetovanje, vključno s kolobarjenjem; poudarja tudi prispevek preciznega kmetijstva, digitalizacije in drugih orodij k zmanjšanju in učinkoviti uporabi pesticidov, gnojil in

¹ Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

² Direktiva 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (UL L 309, 24.11.2009, str. 71).

³ Uredba (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora (UL L 70, 16.3.2005, str. 1).

hranil;

125. meni, da kmetje potrebujejo več alternativnih, učinkovitih, cenovno dostopnih in okoljsko varnih rešitev in metod za zaščito pridelka, da bi zmanjšali potrebo po pesticidih in dosegli nadaljnje zmanjšanje uporabe kemičnih pesticidov in s tem povezanih tveganj; predlaga, naj to vključuje večjo uporabo tehnik za kulturno, fizično in biološko zatiranje, nove pesticide z majhnim tveganjem in biopesticide, učinkovitejše tehnike uporabe, ki jih omogočajo orodja, kot so digitalno in precizno kmetovanje, epidemiološke modele, širši in boljši izbor odpornih sort, ki zahtevajo manj vložkov, ter okrepljene sisteme usposabljanja in svetovanja na področju raziskav in inovacij, vključno s kmetijsko-ekološkimi praksami kmetovanja;
126. poudarja, da imajo kmetijski, ribiški in gozdarski sektor EU pomembno vlogo pri varstvu in obnovi narave ter da morajo biti v celoti vključeni v izvajanje strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030; poudarja, da bi morali izvedbene ukrepe spremljati dobro opredeljena podpora, programi usposabljanja in nabor trajnostnih, varnih, učinkovitih in cenovno dostopnih rešitev in alternativ, pa tudi dostop do najnovejšega znanja, tehnologije in svetovalnih storitev; poudarja tudi, da lahko pozitivne spodbude in izmenjava najboljših praks prispevajo k izvajanju strategije;
127. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo cilji strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 v celoti upoštevani pri izvajanju strategije „od vil do vilic“, trajnostne strategije za kemikalije in prihodnjega akcijskega načrta za ničelno onesnaževanje, ki bi moral obravnavati tudi onesnaževanje s svetlobo in hrupom, vključno s podvodnim hrupom; poudarja, da je treba prednostno obravnavati problem onesnaževanja pri viru, hkrati pa zagotoviti uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij;
128. poziva Komisijo, naj si zastavi ambiciozen cilj zmanjšanja uporabe umetne svetlobe na prostem do leta 2030 in predlaga smernice o tem, kako bi lahko države članice umetno svetlobo ponoči zmanjšale;
129. poudarja, da mora strategija za biotsko raznovrstnost do leta 2030 vključevati posebne ukrepe za zmanjšanje onesnaževanja z neposrednim vplivom na izgubo biotske raznovrstnosti in zdravje, kot je onesnaževanje s plastiko in mikroplastiko ter kemično onesnaževanje; poziva Komisijo, naj zagotovi hitro izvajanje vseh ukrepov iz novega akcijskega načrta za krožno gospodarstvo in z njim povezane zakonodaje;

Invazivne tujerodne vrste

130. izraža zaskrbljenost, da invazivne tujerodne vrste že pomenijo resno grožnjo za okolje, pogoje za preživljanje in prehransko varnost, s čimer povzročajo trajno škodo zavarovanim območjem in njihovi biotski raznovrstnosti, podnebne spremembe pa to stanje še zaostrujejo;
131. obžaluje, da je na seznamu invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo, manj kot 6 % invazivnih vrst, prisotnih v EU; poziva Komisijo, naj odločneje ukrepa in zagotovi, da bodo na seznam vključene tudi invazivne tujerodne vrste, ki vplivajo na ogrožene vrste; poziva jo tudi, naj izboljša preprečevanje z uvedbo obveznih ocen tveganja pred prvim uvozom tujerodne vrste in s čim hitrejšim predlaganjem belih seznamov vrst, ki se lahko uvažajo, gojijo, vzrejajo in tržijo kot hišne živali, na podlagi znanstvene ocene tveganja in ekoloških značilnosti v EU;

132. poudarja, da je trgovina z eksotičnimi hišnimi živalmi ena od glavnih poti za uvedbo invazivnih tujerodnih vrst in da je uvedba invazivnih tujerodnih vrst povezana tudi z drugimi dejavniki, kot so kopenski in morski prevoz ter morski odpadki; poziva k dodatnim ukrepom na ravni EU za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje invazivnih tujerodnih vrst, vključno s pripravo posebnih načrtov za tiste vrste, ki vplivajo na kritično ogrožene vrste; poudarja, da so za preprečevanje in pomoč prizadetim območjem pri obravnavanju obstoječih in na novo uvedenih invazivnih tujerodnih vrst potrebni zadostni človeški, tehnični in finančni viri;
133. obžaluje, da je na seznam invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo, vključena samo ena morska vrsta¹; poziva Komisijo, naj obravnava to nesorazmerno nizko število morskih invazivnih tujerodnih vrst, da bi zagotovila skladnost z Uredbo (EU) št. 1143/2014²;

Financiranje, vključevanje in okvir upravljanja

134. poudarja, da družbene in okoljske koristi preprečevanja in obnove presegajo stroške naložb; poziva Komisijo, naj zagotovi učinkovito vključevanje biotske raznovrstnosti in odpornosti v vse odhodke in programe EU na podlagi taksonomije EU; poziva k učinkoviti uporabi načela, da se ne škoduje bistveno, pri vseh odhodkih in programih EU; poziva Komisijo, naj zagotovi celovito oceno, kako bi lahko mobilizirali vsaj 20 milijard EUR letno, kolikor je potrebno za naravo, naj predstavi ustrezne predloge za letni proračun EU in preuči, ali je potreben namenski instrument za financiranje TEN-N; je seznanjen z dogovorom o vključitvi povečanja porabe za biotsko raznovrstnost za 7,5 % od leta 2024 in 10 % od leta 2026 dalje; meni, da bi si bilo treba od leta 2021 dalje prizadevati, da se v okviru večletnega finančnega okvira čim prej doseže vsaj 10-odstotna letna poraba za biotsko raznovrstnost; poudarja, da je treba zagotoviti skladnost med financiranjem na področjih podnebja in biotske raznovrstnosti; poziva države članice v načrte za okrevanje in odpornost vključijo ukrepe za biotsko raznovrstnost; opozarja, da bi bilo treba porabo EU, povezano z biotsko raznovrstnostjo, spremljati v skladu z učinkovito, pregledno in celovito metodologijo, ki bi jo določila Komisija v sodelovanju z Evropskim parlamentom in Svetom;
135. poziva Komisijo in države članice, naj do leta 2022 ocenijo, katere subvencije so škodljive za okolje, da bi jih nemudoma začele odpravljati; poziva k preusmeritvi finančnih spodbud v naložbe, ki pozitivno vplivajo na biotsko raznovrstnost, ter k preusmeritvi sistemov obdavčevanja v večjo uporabo okoljskih davkov in okoljskih prihodkov;
136. opozarja, da se je EU zavezala izpolniti cilje iz Pariškega sporazuma; poziva Komisijo in države članice, naj čim prej in najpozneje do leta 2025 odpravijo vse posredne in neposredne subvencije za fosilna goriva;
137. meni, da bi bilo treba postopno opuščanje fosilnih goriv in drugih okolju škodljivih

¹ Tsiamis, K. et al., [*Prioritizing marine invasive alien species in the European Union through horizon scanning*](#) (Prednostna obravnava morskih invazivnih tujerodnih vrst v Evropski uniji prek obzornega preiskovanja), *Aquatic Conservation – Marine and Freshwater Ecosystems*, zvezek 30, št. 4, John Wiley & Sons Ltd, Chichester, 2020.

² Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (UL L 317, 4.11.2014, str. 35).

subvencij podpreti tudi na svetovni ravni s trgovinsko politiko EU in zeleno diplomacijo, tudi z dogovorjenim časovnim načrtom z mejniki za vsakega trgovinskega partnerja;

138. opozarja, da po ocenah Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj vlade po svetu namenijo približno 500 milijard USD letno za podporo, ki bi lahko ogrožala biotsko raznovrstnost, kar je pet- do šestkrat več od skupnih izdatkov za biotsko raznovrstnost¹;
139. poziva Komisijo, naj pripravi jasne smernice in spodbude za mobilizacijo zasebnega financiranja za biotsko raznovrstnost ter naložbe uskladi s cilji evropskega zelenega dogovora in strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030; poziva jo tudi, naj v okviru prihodnje prenovljene strategije za trajnostno financiranje zagotovi ambiciozen in v prihodnost usmerjen okvir, ki bo vključeval zakonodajne ukrepe in finančne spodbude za javni in zasebni sektor, da podpreta doseganje ciljev iz strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030; poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za trajnostna zasebna naročila;
140. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo skladnost politik ter unijske in nacionalne politike uskladijo s strategijo za biotsko raznovrstnost do leta 2030; nadalje poziva k spoštovanju vseh načel Pogodb v vseh politikah EU, zlasti previdnostnega načela in načela „onesnaževalec plača“;
141. poudarja, da je potreben pravno zavezujoč okvir upravljanja na področju biotske raznovrstnosti, tj. pravila za biotsko raznovrstnost, ki bo temeljil na celoviti oceni učinka in ki bo usmerjal pot do leta 2050 z vrsto ciljev, vključno s cilji do leta 2030 in zavezami 15. zasedanja Konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti, ter v katerem bo vzpostavljen mehanizem spremljanja s kazalniki SMART tako znotraj kot zunaj zavarovanih območij; poziva Komisijo, naj leta 2022 poda zakonodajni predlog v ta namen; poudarja, da bo zagotavljanje zadostnih človeških in finančnih virov ključnega pomena za učinkovito upravljanje;
142. poziva Komisijo, naj razmisli o ustanovitvi neodvisnega evropskega znanstvenega odbora za biotsko raznovrstnost ali podobnega organa, ki bo ocenjeval skladnost ukrepov EU z ambicijami strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in v skladu s tem pripravljaj politična priporočila, da se prepreči morebitno prekrivanje s politikami EGP ali drugih unijskih in mednarodnih organov;
143. opozarja, da je v členu 37 Listine navedeno načelo zagotavljanja varstva okolja v zakonodaji EU; meni, da bi bilo treba pravico do zdravega okolja priznati v Listini in da bi EU morala voditi pobudo za to, da se podobno pravico prizna tudi na mednarodni ravni;

Raziskave, inovacije in izobraževanje

144. poziva Komisijo, naj okrepi vključevanje biotske raznovrstnosti v programe EU za mlade, kot je evropska prostovoljska služba, in začne zeleni program Erasmus, ki bo del splošnega programa Erasmus in ki bo osredotočen na izmenjavo znanja, študentov in

¹ Poročilo Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj iz aprila 2020 z naslovom *A Comprehensive Overview of Global Biodiversity Finance* (Celovit pregled financiranja za biotsko raznovrstnost v svetu).

strokovnjakov na področju obnove in varstva;

145. poudarja, da je potrebno boljše razumevanje sestave biotske raznovrstnosti in njenih vplivov na delovanje ekosistemov ter ekosistemske odpornosti; meni, da bi bilo treba povečati temeljne in uporabne raziskave o biotski raznovrstnosti, in poudarja, da je treba za to zagotoviti zadostna finančna sredstva; poziva k vključitvi raziskav biotske raznovrstnosti v različne evropske in nacionalne programe financiranja; ponovno poziva k posebni misiji za biotsko raznovrstnost v raziskovalnem programu EU; poudarja, da je treba znatno povečati finančna sredstva za javne raziskave;
146. poudarja, kako pomembno je izvesti več raziskav biogeografskih regij in taksonomije organizmov ter vpliva krčenja gozdov in izgube biotske raznovrstnosti na osnovne storitve, kot je oskrba s hrano; poudarja, da je treba izboljšati znanje o povezavah med pojavom bolezni na eni strani ter zakonito in nezakonito trgovino s prostoživečimi vrstami ter ohranjanjem in degradacijo ekosistemov na drugi strani;
147. trdno verjame, da bi bilo treba še naprej raziskovati oceane, saj so v veliki meri neraziskani; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj prevzame pomembno vlogo v pobudi OZN za desetletje oceanskih znanosti in naj upošteva priporočila misije Starfish 2030: obnovimo oceane in vode; meni, da bi bilo treba zagotoviti financiranje tudi za globokomorske ekosisteme in biotsko raznovrstnost;
148. spodbuja raziskave o trajnostnih kmetijskih inovacijah, tehnologijah ter proizvodnih metodah in praksah za kmete, ki bi izboljšale biotsko raznovrstnost in zdravje ekosistemov, tudi o digitalizaciji, trajnostnem kmetijsko-gozdarskem sistemu, bioloških alternativah kemičnim pesticidom z majhnim tveganjem in kmetijstvu brez pesticidov;
149. meni, da bi se bilo treba v okviru okrepljenih prizadevanj na področju raziskav osredotočiti tudi na družbene in gospodarske vplive ter priložnosti, ki jih nudijo politike ohranjanja, biotsko raznovrstnost tal ter taljenje ledenikov in permafrost;
150. pozdravlja ustanovitev centra za znanje o biotski raznovrstnosti in nove opazovalne skupine EU za tla;
151. poudarja, kako pomembno je dodeliti ustrezna sredstva za zbiranje podatkov in razvoj kazalnikov za podporo povečanju zmogljivosti in sodelovanja na področju biotske raznovrstnosti med deležniki; priznava potencial digitalizacije, masovnih podatkov in umetne inteligence za izboljšanje našega razumevanja in poznavanja biotske raznovrstnosti;
152. poziva Komisijo, naj podpira mala in srednja podjetja pri sodelovanju v raziskovalnih in inovacijskih prizadevanjih, da bi prispevali k doseganju ciljev strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030;
153. meni, da bi moralo biti znanje o okolju sestavni del izobraževanja; podpira vzpostavitev zaščitene območij tudi za izobraževalne namene; poudarja, da bi bilo treba podpirati participativno znanost in ozaveščanje, tudi zato, da se družba zaveda, kako potrebni sta zaščita in obnova biotske raznovrstnosti;

Svetovni okvir za biotsko raznovrstnost po letu 2020, mednarodni ukrepi, trgovina in upravljanje oceanov

154. opozarja na stališče, ki ga je izrazil v svoji resoluciji o 15. zasedanju Konference

pogodbenic Konvencije o biotski raznovrstnosti o biotski raznovrstnosti in potrebi po večstranskem zavezujočem sporazumu po letu 2020, ki bo podoben Pariškemu sporazumu, da bi do leta 2030 zaustavili in obrnili trend izgubljanja biotske raznovrstnosti s cilji in kazalniki SMART, trdnim okvirom izvajanja in na znanosti temelječim, neodvisnim in preglednim mehanizmom pregleda; meni, da je leto 2021 prelomno za biotsko raznovrstnost na svetovni ravni in da bi morala EU med pogajanjem delovati kot vodilna v svetu in si prizadevati za visoke ambicije, ki bi bile vsaj tako visoke, kot jih ima sama, vključno s pravno zavezujočimi svetovnimi cilji za obnovo in zaščito v višini vsaj 30 % do leta 2030; v zvezi s tem pozdravlja zavezo koalicije ambicioznih za naravo in ljudi, da zaščiti 30 % kopenskih in morskih območij na svetu; poudarja, da je treba podpirati države z nizkimi dohodki pri izvajanju tega novega okvira; poudarja pomen nadaljnjih zavez zasebnega sektorja za zaščito in obnovo biotske raznovrstnosti;

155. poziva Komisijo, naj spodbuja sprejetje svetovnih dolgoročnih standardov, ki bodo ambiciozni in jasni; ponavlja svoje stališče, da bi morala EU pri pogajanjih morda pozvati k zaščiti polovice planeta do leta 2050¹;
156. podpira pripravo mednarodne pogodbe o pandemijah v okviru Svetovne zdravstvene organizacije za povečanje odpornosti na prihodnje pandemije; ugotavlja, da je medvladna platforma o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah na delavnici o biotski raznovrstnosti in pandemijah priporočila ustanovitev medvladnega sveta na visoki ravni za preprečevanje pandemij, ki bi olajšal sodelovanje med vlada, tudi tako, da bi zagotavljal znanstvene informacije, pomembne za oblikovanje politike, usklajeval oblikovanje okvira za spremljanje ter postavil temelje za morebitne cilje, ki bi združevali tri konvencije iz Ria; poziva EU in države članice, naj na konvenciji COP15 spodbujajo ustanovitev takšnega sveta, ki bi moral delovati v sinergiji z obstoječimi organi, kot je Svetovna zdravstvena organizacija;
157. poziva Komisijo in države članice, naj pozovejo k sprejetju posebnega poročila IPCC o biotski raznovrstnosti in podnebnih spremembah;
158. je zaskrbljen zaradi novih pravnih in okoljskih izzivov ter izzivov na področju biološke varnosti in upravljanja, ki bi lahko nastali zaradi izpuščanja organizmov z gensko spremenjenim genskim vlekem v okolje, tudi če zaradi ohranjanja narave; je seznanjen z rezultatom ad hoc tehnične strokovne skupine Konvencije o biološki raznovrstnosti o genskih vlekah in živih spremenjenih ribah², ki vzbuja zaskrbljenost, saj je težko predvidevati njihovo vedenje, ocenjevati tveganja in jih nadzirati po izpustu; ugotavlja, da bi lahko organizmi z genskim vlekem sami postali invazivne vrste; meni, da bi bilo treba do konca razviti smernice in orodja za oceno tveganja na svetovni ravni in ravni EU in okvir za spremljanje okolja, pa tudi jasne globalne mehanizme upravljanja za nadziranje in odpravo učinkov organizmov z genskim vlekem, ter da so potrebne dodatne raziskave o zdravstvenih, okoljskih, ekoloških, etičnih in drugih posledicah organizmov z genskim vlekem, da bi bolje razumeli njihov morebitni vpliv; zato meni, da v skladu s previdnostnim načelom³ izpuščanje gensko spremenjenih organizmov ne bi smelo biti dovoljeno, niti zaradi ohranjanja narave;

¹ Resolucija o Konvenciji o biološki raznovrstnosti.

² Poročilo ad hoc tehnične strokovne skupine Konvencije o biološki raznovrstnosti z dne 15. aprila 2020 o oceni tveganja.

³ Prav tam.

159. poudarja potencial uporabe zelene diplomacije, trgovinske politike in večstranskih ukrepov za spodbujanje zaščite biotske raznovrstnosti zunaj Evrope; izraža podporo pobudi OZN za desetletje obnove ekosistemov (2021-2031) ter poziva Komisijo in države članice, naj varstvo okolja in biotske raznovrstnosti dejansko vključijo v vse zunanje ukrepe;
160. poziva Komisijo, naj prevzame vodilno vlogo pri prizadevanjih za mednarodni sporazum o upravljanju naravnih virov, da bi pri njihovi rabi upoštevali omejene zmogljivosti planeta;
161. poudarja, da degradacija ekosistemov in stres, s katerim se soočajo, škodujeta skupnemu prizadevanju za trajnostni razvoj in ogrožata napredek pri doseganju večine ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030, predvsem ciljev v zvezi z odpravo revščine in lakote, zagotavljanjem dostopa do vode in sanitarne oskrbe, zagotavljanjem prehranske varnosti in zdravega življenja ter zmanjšanjem socialnoekonomskih neenakosti v državah in med njimi;
162. poudarja, da podnebne spremembe in degradacija okolja vse bolj vplivajo na dejavnike razseljevanja ljudi, saj se zaradi posledic podnebnih sprememb, degradacije okolja in naravnih nesreč prebivalstvo prisilno razseljuje; poudarja, da bodo zaradi podnebnih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti te krize v naslednjih desetletjih postale bolj pogoste, če se že zdaj ne bo hitro in učinkovito ukrepalo; poudarja, da mora biti EU pripravljena na razseljevanje zaradi podnebnih sprememb ter razseljevanje zaradi degradacije okolja in naravnih nesreč, in priznava, da je treba sprejeti ustrezne ukrepe za zaščito človekovih pravic ogroženega prebivalstva;
163. poziva Komisijo, naj zlasti olajša krepitev zmogljivosti, vključno s prenosom znanja, izmenjavo tehnologije in usposabljanjem držav upravičenk za izvajanje Konvencije o biološki raznovrstnosti, Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami ter drugih konvencij in sporazumov, ki so bistveni za zaščito biotske raznovrstnosti, v okviru instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje in pomoči za trgovino; vztraja, da je treba okrepi programe sodelovanja z državami zunaj EU, namenjene ohranitvi njihove domače biotske raznovrstnosti, vključno z medparlamentarnim dialogom, in državam v razvoju pomagati, da jih izvajajo; poziva tudi k izboljšanju skupnega upravljanja čezmejnih ekosistemov ter selitvenih poti in vrst ter k zmanjšanju možnosti prenosa tveganja izgube biotske raznovrstnosti na druge dele sveta;
164. pozdravlja pobude, kot je afriški veliki zeleni zid, in poziva Komisijo, naj razvije podobne pobude za druge regije in podpre mednarodne pobude za obnovo biotske raznovrstnosti po svetu, hkrati pa razširi ključna območja biotske raznovrstnosti, namenjena spodbujanju odpornosti držav v razvoju na podnebne spremembe; meni, da bi lahko novi instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje pomembno spodbujal spremembe v smeri obnove in ohranjanja biotske raznovrstnosti po vsem svetu; meni, da bi bilo treba v novem instrumentu za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje znaten delež iz proračuna porabiti za obnovo in ohranjanje biotske raznovrstnosti, kar bi prispevalo k splošnemu cilju vključevanja biotske raznovrstnosti;
165. meni, da je znanje domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti ključno za učinkovito zaščito biotske raznovrstnosti, in opozarja, da je v posebnem poročilu Medvladnega foruma o podnebnih spremembah o podnebnih spremembah in zemljiščih priznana

ključna vloga domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti pri ohranjanju okolja; poziva Komisijo in države članice, naj si skupaj z mednarodno skupnostjo še naprej prizadevajo za priznavanje prispevka k varstvu biotske raznovrstnosti, za zagotavljanje njihovih pravic in za podporo njihovem sodelovanju v postopkih odločanja; poziva tudi vse države članice, naj nemudoma ratificirajo konvencijo Mednarodne organizacije dela o domorodnih in plemenskih ljudstvih iz leta 1989 (konvencija Mednarodne organizacije dela št. 169);

166. podpira prizadevanje posebnega poročevalca OZN za človekove pravice in okolje, ki želi oblikovati smernice o obveznostih na področju človekovih pravic v povezavi z okoljem, ekosistemi in biotsko raznovrstnostjo; poziva države članice in institucije EU, naj podprejo in se zavzemajo, da se bodo okvirna načela o človekovih pravicah in okolju, kot jih je leta 2018 predstavil posebni poročevalec OZN za človekove pravice in okolje, izvajala po vsem svetu; poziva tudi EU, naj podpre pobudo programa OZN za okolje o okoljskih pravicah;
167. spodbuja EU in države članice, naj podprejo priznanje ekocida kot mednarodnega kaznivega dejanja v skladu z Rimskim statutom Mednarodnega kazenskega sodišča;
168. pozdravlja zavezo Komisije, da bo zagotovila popolno izvajanje in izvrševanje določb o biotski raznovrstnosti v vseh trgovinskih sporazumih EU ter da bo bolje ocenila njihov vpliv na biotsko raznovrstnost; pozdravlja tudi, da nova trgovinska strategija poziva k tesnejšemu povezovanju trgovinske in notranje politike EU, in priznava, da je ohranjanje biotske raznovrstnosti svetovni izziv, ki zahteva svetovna prizadevanja¹; poudarja, da struktura sedanjih sporazumov o prosti trgovini in veljavna pravila Svetovne trgovinske organizacije neustrezno obravnavajo vlogo trgovine pri drastičnem izgubljanju biotske raznovrstnosti; zato poziva Komisijo, naj nemudoma razmisli o posebnih in konkretnih ukrepih, s katerimi bi zagotovila, da trgovinski sporazumi EU ne bodo povzročali izgubljanja biotske raznovrstnosti ali je ogrožali, ter naj bo trgovinska politika EU dejansko usklajena z njeno strategijo za biotsko raznovrstnost do leta 2030;
169. poleg tega poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo vsi novi in prihodnji trgovinski in naložbeni sporazumi povsem skladni z evropskim zelenim dogovorom, Pariškim sporazumom, zavezami EU glede biotske raznovrstnosti in cilji trajnostnega razvoja ter da bodo vsebovali zavezujoča in izvršljiva poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju, vključno z zaščitnimi ukrepi ter učinkovitimi, sorazmernimi in odvrtačnimi sankcijami za neskladnost, tudi možnost ponovne uvedbe tarif; poleg tega poziva Komisijo, naj podobne ukrepe spodbuja tudi v obstoječih trgovinskih in naložbenih sporazumih;
170. poudarja, da je treba biotsko raznovrstnost, skupaj z gospodarsko in socialno razsežnostjo, sistematično vključiti v vse ocene učinka na trajnostnost na podlagi bolj zanesljive metodologije, kar predlagajo tudi študije Komisije, ki so na razpolago, ter da je treba dosledno upoštevati vidike, povezane z biotsko raznovrstnostjo; poziva, naj se ocene učinka na trajnostnost izvajajo v okviru predhodne študije o prihodnjih sporazumih o prosti trgovini in naložbah; poziva, naj se ocene učinka na trajnostnost v teku pogajanj redno posodablajo, da bi čim prej ustrezno opredelili, ocenili in obravnavali morebitna tveganja za biotsko raznovrstnost v posameznih regijah in v EU ter naj odražajo ustrezne dvostranske zaveze, izoblikovane v pogajanjih;

¹ Sporočilo Komisije z dne 18. februarja 2021 z naslovom Pregled trgovinske politike – odprta, trajnostna in odločna trgovinska politika (COM(2021)0066).

171. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju vključevala časovni načrt s konkretnimi in preverljivimi zavezami, na podlagi katerih bo dosežen napredek pri drugih poglavjih; poudarja, da je za zagotavljanje skladnosti z mednarodnimi zavezami EU o biotski raznovrstnosti pomembno sistematično izvajanje rednih naknadnih ocen trajnosti in ocen učinka trgovinskih sporazumov na trajnostni razvoj; poziva Komisijo, naj posodobi sedanja poglavja trgovinskih in naložbenih sporazumov, tako da uporabi klavzule o dejavnem in pravočasnem pregledu, zato da bi čim prej zagotovila uskladitev obstoječih sporazumov o prosti trgovini z evropskim zelenim dogovorom, ter naj Parlamentu predstavi njegove rezultate in načrtovane prilagoditve;
172. poziva Svet, naj v osnutku mandata za prihodnje sporazume in pri pregledu sedanjih sporazumov določi, da je Konvencija o biološki raznovrstnosti bistven element sporazumov o prosti trgovini, pod pogojem, da se doseže dogovor o obveznih mehanizmih za pregled nacionalnih ciljev; poziva ga, naj kot bistvena elementa sporazumov o prosti trgovini opredeli tudi Konvencijo o mednarodni trgovini z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami in Pariški sporazum ter poudari, da ju je treba učinkovito izvajati; poudarja pomen skorajšnje reforme uredbe o splošnem sistemu preferencialov pri zagotavljanju učinkovitega izvajanja večstranskih konvencij o podnebni in okoljski varnosti, ki jih zajema uredba, vključno s Konvencijo o biološki raznovrstnosti;
173. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo uvoženi proizvodi izpolnjevali enake standarde, kot veljajo za evropske proizvajalce, da bi zaščitili okolje in biotsko raznovrstnost ter zagotovili spoštovanje človekovih in delavskih pravic; poudarja, da je treba spodbujati enake konkurenčne pogoje na svetovni ravni in sprejeti ukrepe za preprečevanje morebitne premestitve izgube biotske raznovrstnosti v tujino; poziva Komisijo, naj zagotovi študijo o učinkih izvoza EU in uporabljenih proizvodnih metod na biotsko raznovrstnost;
174. poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za prepoved izvoza nevarnih snovi, ki so v EU prepovedane, iz EU v skladu z načelom neškodovanja, z Rotterdamsko konvencijo o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za nekatere nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini in z evropskim zelenim dogovorom;
175. podpira namero Komisije, da v mednarodnih razpravah o trgovini in okolju povečuje ozaveščenost in spodbuja razlago ustreznih določb Svetovne trgovinske organizacije, ki priznavajo pravico članic, da se učinkovito odzovejo na svetovne okoljske izzive, zlasti na podnebne spremembe in zaščito biotske raznovrstnosti, in sicer predvsem z uporabo postopkov in proizvodnih metod, ki niso povezani z izdelkom; poleg tega meni, da bi si morala EU prizadevati za vključitev zavezujočih ravni varstva biotske raznovrstnosti v prihodnje delo v zvezi z reformo Svetovne trgovinske organizacije; spodbuja Komisijo, naj razmisli o tem, da bi v spore, ki izhajajo iz trgovinskih zavez in izjem glede varstva okolja, vključili strokovno znanje o trgovini in okolju; poziva Komisijo, naj ta predlog izpostavi v okviru svoje pobude Svetovne trgovinske organizacije o podnebjju in trgovini; poziva k neodvisni poglobljeni analizi učinkov preostalih določb o reševanju sporov med vlagateljem in državo ter sistemu sodišč za naložbe v trgovinskih sporazumih;
176. obžaluje pomanjkljivosti pri izvajanju predpisov EU za trgovino s prostoživečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami, saj ne urejajo vseh ključnih vrst in ne zagotavljajo enakega varstva za živali, vzrejene v ujetništvu; poziva Komisijo, naj pri pregledu

akcijskega načrta EU za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami, ki bi moral biti popolnoma v skladu s strategijo za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in prejemati ustrezna finančna sredstva, vključno s pomočjo državam, ki niso članice EU, ter centrom in zatočiščem za reševanje prostoživečih živali in rastlin, skupaj obravnava zakonito in nezakonito trgovino; poziva Komisijo, naj predlaga zakonodajo, ki bo prepovedovala uvoz, pretovarjanje, nakup in prodajo prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst, ulovljenih, obdelanih, prepeljanih ali prodanih v nasprotju z zakoni države izvora;

177. poziva Komisijo in države članice, naj prevzamejo vodilno vlogo in si prizadevajo; za ustavitve trgovine z ogroženimi vrstami in njihovimi deli; poudarja, da je pomembno razviti cilje SMART v ta namen; ponovno poziva k popolni in takojšnji prepovedi komercialnega trgovanja, izvoza ali ponovnega izvoza slonovine¹, vključno s slonovino, ki izvira iz časa pred konvencijo, na ravni EU znotraj in zunaj EU, hkrati pa poudarja, da bi morale biti še naprej možne omejene izjeme za uvoz in izvoz znanstvenih izdelkov, za glasbila, zakonito pridobljena pred letom 1975, in za trgovino z artefakti in starinami, izdelanimi pred letom 1947, pod pogojem, da jim je priloženo veljavno potrdilo, ter poziva k podobnim omejitvam za druge ogrožene vrste, kot so tigri in nosorogi; poziva, naj se ta prepoved začne izvajati brez odlašanja, že v letu 2021;
178. poziva Komisijo in države članice, naj svetovni skupnosti pomagajo pri obravnavanju tveganj, povezanih s trgovino in prodajo prostoživečih živali; poziva Komisijo, naj regulativne dialoge, ki so predvideni v sporazumih o prosti trgovini, uporabi za promocijo strogih sanitarnih in fitosanitarnih standardov EU ter standardov dobrobiti živali, da bi čim bolj zmanjšali tveganje za prihodnje epidemije in pandemije; poziva jo tudi, naj po potrebi razmisli o sprejetju moratorija za uvoz prostoživečih živali ali drugih vrst z območij izbruha nalezljivih bolezní, da bi ustrezno upoštevala varnostne vidike;
179. z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je onesnaženost morij s plastiko od leta 1980 povečala za desetkrat, danes pa je zaradi tega pojava neposredno prizadetih vsaj 267 vrst, ogroženo pa je tudi zdravje ljudi; izraža zaskrbljenost zaradi onesnaževanja, ki ga povzročata mikroplastika in nanoplastika, ter njenega vpliva na morsko biotsko raznovrstnost; poudarja potrebo po sinergijah med akcijskim načrtom za krožno gospodarstvo in strategijo za biotsko raznovrstnost do leta 2030;
180. poziva EU, naj vodi pogajanja za globalni sporazum o plastiki, tudi o oceanih brez plastike, in zavezujočih ciljih do leta 2030;
181. ugotavlja, da članice Svetovne trgovinske organizacije pogajanj o ribiških subvencijah niso zaključile do konca leta 2020; globoko obžaluje, da ni bila izpolnjena zaveza v okviru ciljev trajnostnega razvoja (cilj 14.6) o opustitvi škodljivih subvencij za ribištvo do leta 2020; podpira poziv k sprejetju globalnega sporazuma o prepovedi škodljivih subvencij za ribištvo; zato poziva EU, naj prevzame vidnejšo vlogo v pogajanjih, Komisijo pa, naj zagotovi, da bodo določbe o ribištvu v trgovinskih sporazumih ščitile morsko biotsko raznovrstnost;
182. meni, da bi morali biti oceani na mednarodni ravni priznani kot svetovni skupni vir, da bi jih lahko zaščitili; prav tako poziva EU, naj se na naslednjem zasedanju medvladne

¹ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. novembra 2016 o akcijskem načrtu EU za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami (UL C 224, 27.6.2018, str. 117).

konference o biotski raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije zavzame za sprejetje ambicioznega svetovnega sporazuma o oceanih, s katerim bi po vsem svetu zaščitili morsko biotsko raznovrstnost na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, in za medvladni panel o oceanih;

183. meni, da je treba doseči celovit okvir pomorske politike EU, v katerem bodo morska biotska raznovrstnost, podnebna politika in skupna ribiška politika usklajene;
184. poudarja, da velja globokomorsko območje za najbolj biotsko raznovrstno območje na Zemlji in opravlja ključne ekološke storitve, vključno z dolgoročno sekvestracijo ogljika; poudarja, da bo globokomorsko rudarjenje zelo verjetno povzročilo neizogibno in trajno izgubo biotske raznovrstnosti; poudarja, da je treba v sektorju globokomorskega rudarjenja, ki je v razvoju, uporabljati previdnostno načelo; želi spomniti na svojo resolucijo z dne 16. januarja 2018 z naslovom Mednarodno upravljanje oceanov: agenda za prihodnost naših oceanov v okviru ciljev trajnostnega razvoja za leto 2030¹ ter poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo uvedbo moratorija na globokomorsko rudarjenje, tudi pri Mednarodnem organu za morsko dno, dokler se ne preučijo in raziščejo učinki globokomorskega rudarjenja na morsko okolje, biotsko raznovrstnost in človekove dejavnosti na morju ter dokler se z upravljanjem globokomorskega rudarjenja ne more zagotoviti, da ne bo prišlo do izgube morske biotske raznovrstnosti ali poslabšanja morskih ekosistemov; poudarja, da mora Komisija v skladu s krožnim gospodarstvom, ki temelji na zmanjševanju količine, ponovni uporabi in recikliranju mineralov in kovin, prenehati financirati razvoj tehnologije globokomorskega rudarjenja;
185. ponovno poziva² države članice in Komisijo, naj z delom pri Mednarodni agenciji za morsko dno skušajo zagotoviti preglednost njenih delovnih metod in učinkovito varstvo morskega okolja pred škodljivimi učinki ter varstvo in ohranjanje morskega okolja, kot se zahteva v delih XI in XII Konvencije OZN o pomorskem mednarodnem pravu, ter poziva države članice, naj prevzamejo proaktivno in progresivno vlogo v mednarodnih organih, da bi predlagale reforme preglednosti in povečale splošne okoljske ambicije sprejetih ukrepov;
186. opozarja, kako izredno pomembne so populacije kitov za morske ekosisteme in sekvestracijo ogljika; želi spomniti, da odločno podpira ohranitev svetovnega moratorija za komercialni kitolov ter prepoved mednarodne komercialne trgovine z izdelki iz kitov³; obžaluje, da je Japonska izstopila iz Mednarodne komisije za kitolov; poziva Norveško in Japonsko k zaustavitvi kitolovnih dejavnosti; poziva EU in države članice, naj Mednarodno komisijo za kitolov pozovejo, naj tudi uradno obravnava komercialne kitolovne dejavnosti na Norveškem;
187. poziva Ferske otoke, naj zaustavijo sporen vsakoletni lov na mrke pliskavke, znan tudi kot „grindadráp“; poziva Evropsko komisijo in države članice, naj bodo glede tega vprašanja stalno v stiku s Ferskimi otoki in si prizadevajo za opustitev te prakse;

Izvajanje in izvrševanje naravovarstvene zakonodaje

¹ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. januarja 2018 o mednarodnem upravljanju oceanov: agenda za prihodnost naših oceanov v okviru (UL C 458, 19.12.2018, str. 9).

² Resolucija o mednarodnem upravljanju oceanov.

³ Resolucija o kitolovu na Norveškem.

188. države članice poziva, naj v celoti izvajajo in izpolnjujejo obveznosti iz veljavne okoljske zakonodaje EU; poziva Komisijo, naj hitreje, učinkoviteje in pregledneje, tudi z rednim spremljanjem primerov, izvaja postopke za ugotavljanje kršitev, da bi odpravila vse primere neskladnosti, in naj do leta 2022 izboljša svojo javno podatkovno zbirko, da bo mogoče ukrepe, ki so jih države članice in Komisija sprejele v odziv na okoljske kršitve, spremljati na razumljiv in dostopen način; Komisijo poziva tudi, naj nameni ustrezna sredstva za odpravo trenutnih zamud; meni, da je zadostno število kvalificiranih uslužbencev in virov osnovni pogoj za uspešno izvajanje in izvrševanje politik EU;
189. zlasti poziva Komisijo, naj hitro začne postopke za ugotavljanje kršitev v primerih nezakonite sečnje, pri čemer naj sodeluje z drugimi evropskimi organizacijami, kot je Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter v zvezi z nespoštovanjem okvirne direktive o vodah¹ in okvirne direktive o morskem strategiji², da bi izpolnili zahteve za doseganje dobrega okoljskega stanja evropskih morij in voda;
190. poziva države članice, vključno z regionalnimi in lokalnimi organi, naj pospešijo izvajanje in izvrševanje, vlade držav članic pa, naj posodobijo svoje nacionalne strategije za biotsko raznovrstnost in Komisiji vsaki dve leti predložijo poročilo o strategiji za biotsko raznovrstnost do leta 2030 na nacionalni ravni; poziva Komisijo, naj opravi vmesno oceno in po potrebi pregleda strategijo;
191. poudarja, da je izvajanje in izvrševanje zakonodaje EU v vseh državah članicah pomembno tudi za to, da bi bil regulativni okvir stabilen in pregleden tudi za deležnike, vključno z gospodarskimi subjekti; poziva Komisijo in države članice, naj dosežejo cilje strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 na najučinkovitejši način, pri čemer gospodarski subjekti ne bi nosili nepotrebnega upravnega bremena;
192. meni, da je treba v državah članicah in na čezmejni ravni okrepiti boj proti okoljskemu kriminalu; meni, da obstajajo velike razlike med državami članicami EU, zaradi katerih kazensko okoljsko pravo ni učinkovito; zato poziva Komisijo, naj revidira direktivo o okoljski kriminaliteti³, da bi obravnavala te razlike; poziva, naj se kazniva dejanja zoper okolje, kot je nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov, ter kazniva dejanja, povezana s prostoživečimi živalmi in rastlinami, priznajo kot huda kazniva dejanja, ki bi jih bilo treba ustrezno kaznovati z močnimi odvračilnimi ukrepi, zlasti če gre za organizirani kriminal; poleg tega poziva Komisijo, naj preuči, ali bi bilo mogoče v Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu vključiti protokol o kaznivih dejanjih, povezanih s prostoživečimi živalmi in rastlinami;
193. poudarja pomen odgovornosti v primeru kršitev zakonodaje ali okoljske škode; poziva, naj se direktiva o okoljski odgovornosti⁴ čim prej revidira in preoblikuje v povsem

¹ Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

² Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morskem strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

³ Direktiva 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o kazenskoprnem varstvu okolja (UL L 328, 6.12.2008, str. 28).

⁴ Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56).

harmonizirano uredbo;

194. je zelo zaskrbljen zaradi položaja okoljskih zagovornikov in aktivistov, zlasti v državah v razvoju, ter poziva Komisijo in države članice, naj jih podpirajo po vsem svetu;
195. poziva Komisijo, naj opredeli posebno strategijo zaščite in podpore za lokalne skupnosti in zagovornike okoljskih človekovih pravic in zemljiških pravic, ki bi jo bilo treba uskladiti v vseh programih zunanje pomoči; prav tako poziva k večji podpori organizacijam civilne družbe, ki delujejo na področju varstva okolja in biotske raznovrstnosti, predvsem z vzpostavitvijo partnerstev in krepijo zmogljivosti za zaščito pravic domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti;
196. znova poudarja, da morajo države članice zagotoviti ohranjanje območij Natura 2000 in ohranjanje ali ponovno vzpostavitev ugodnega stanja ohranjenosti zaščenih vrst in habitatov; poziva k celovitemu izvajanju direktive o habitatih, da bi se ohranitveni ukrepi uskladili z najnovejšim tehničnim in znanstvenim napredkom; se zaveda težav, ki izhajajo iz soobstoja živinoreje in velikih mesojedcev v nekaterih državah članicah; zato poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe za reševanje socialno-ekonomskih konfliktov, povezanih s sobivanjem z velikimi plenilci, na primer preventivne in izravnalne ukrepe, pri čemer naj zagotavljajo varstvo teh živali; ugotavlja, da obstajajo jasne smernice za izvajanje teh ukrepov, tudi glede hibridizacije volkov, v skladu z Direktivo 92/43/EGS;
197. poudarja, da je uspešno izvajanje strategije odvisno od vključenosti vseh ustreznih akterjev in sektorjev; poudarja, da je treba te akterje in sektorje pritegniti in spodbujati, da bi dosegli napredek pri uresničevanju ciljev strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030; poziva Komisijo, naj vzpostavi platformo deležnikov za razprave z različnimi deležniki in skupnostmi in zagotovi vključujoč, enakopraven in pravičen prehod; meni, da bi morala ta platforma olajšati dejavno in reprezentativno sodelovanje skupnosti in deležnikov v postopku odločanja;
198. poudarja, da je ključnega pomena v prihodnjo revizijo direktive o nefinančnem poročanju vključiti zahteve, ki bodo vključevale tako podnebne zahteve kot tudi zahteve glede biotske raznovrstnosti;

o

o o

199. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.